

Hyan-u Yohanna dugu-du Yeso Kiristi

Takun-du us-rem

¹ *Uno hyan-o oon dugu-du Yeso Kiristi, u Ru-u ya'u Yeso remu Ru-u o ut-sa wa koste tok-ne wa nom-u wa zonge ut-nom u-shu za m-tumb. Tumsu Kiristi nomog remsu hyan-u uno u wa tomton watom-u u-Ru udu tok-u wa Yohanna.

² Yohanna wur ko-uyan hon-hon u wa hyane tumsu wa hog. Sin-se ooge ogor-tu remsu u-Ru tumsu ut-nip ne tu Yeso Kiristi upse.

³ Nu-u u-Ru udu wu karunte rem-us sin-se su nom-u do'e ut-nom u-shu, tumsu kom-u u-Ru udu wu ere tumsu wa dor se. Rem uzu nom-ut tun-to do'e ut-nom za m-tumb.

Vuk-us Yohanna m-ha udu morog-tu a-doru Yeso ne ut-ta'er

⁴ Uno ran-o oon dugu-du Yohanna, m-ha udu morog-tu a-doru Yeso ne ut-ta'er i o me gas-su dak-u Asiya.

Yage no onk u-nya u rus-du jab ne dugu-du u-Ru, wu o da-o, tumsu u da-u arke ne, u da-u do'e haan ne, tumsu dugu-du ut-yar ut-ta'er tu o u-shu poradu ur-faruk du u-Ru,

⁵ tumsu dugu-du Yeso Kiristi. Wuna o wa-warru rem-su ut-nip hon-hon wu yu'e zun-mu nom-u wa nape. Wuna o wu yune ur-takun dugu m-mar tumsu faruk-u faruk-tu u-dak ut-beet.

---

* 1:1

Yeso Kiristi cwan-ug in tumsu wa ukur in dugu swadu ur-kob udu aguz-du hyu-m wa u remu ba'as-ut in.

⁶ Wa wa'ag in shu'ut nom-u ur-faruk tumsu a-toog-ne rem-u in nom-te Ru-u wa tumsu uso-u wa ne m-tok. M-sek tumsu ur-beb ne udu wun m-mommo! U shu'ut iya.

⁷ Gwatun! Yeso o haan u ut-ku'ut ne.

Tumsu kowan do'e hyan-du wa,
u dame i jwaye wun ne.

Tumsu net-tu u-dak ut-beet
e do'e nom-du namu jab u remu wun.

U! U shu'ut iya.

⁸ Wa-Ko-uyan u-Ru zuug, <<Me wa wu otte ur-beb ur-beet dugu ur-takun m-ha m-vaste, wu ooge da-o, tumsu wu ooge da-u arke, tumsu wu do'e haan, me o Ru-u zuge ur-beb.>>

Wakun sha-mu Wa'u Net

⁹ Me, Yohanna, me o oru no wa-doru Kiristi tumsu wu nome ur-kot u no ne u-me swadu ur-kob, u faruk-du u-Ru ne, tumsu u gag-du jab ne uka wa-doru Yeso. Na gwunug me u-me dak-u ooge m-gan m-sa ne mu Patamos remu uzu um oog warru rem-su u-Ru tumsu remsu ut-nip su mot-ut Yeso ne.

¹⁰ U ho-du a-doru Yeso ne nom-u Wa-ko-uyan ut-huuk, Yar-u u-Ru dor-ut me. Tumsu um hog u-cwar u dim-u ri yu ut-wan uka wan-tu u-kar.

¹¹ Ya zu me, <<Pan u-me ran-u us-pan nom-u bo hyane, tumsu bo tomot o udu morog-tu a-doru Yeso ne u-me bo-ut tun-to ut-ta'er: Afisa, Simina, Pirigamu, Tayatira, Sardisu, Firadafiya u Rawudikiya ne.>>

12 Um bir u-dim remu um hyan wana o us-rem u me ne. Tumsu da-u um bire u-dim, um hyun us-kwam us-ta'er su kwam-tu bu-mu ut-ro su shik su na sukte us-hitirra.

13 U-me tek-u us-kwam su ur-ees su na sukte us-hitirra, um hyun wakun net wa u ees <<Sha-mu Wa'u Net,>> wa o m-wa u toggo-yu m-wur ne m-te ba-tu us-na, tumsu wa o m-as u-zeng ne yu kwam-tu bu-mu ut-ro su shik-u sok-u wa.

14 Hi-ur wa u hi-us wa ne o pusse uka ut-randi, tumsu pusse uka ut-turum. Tumsu is-u wa o uka rem-tu u-ra.

15 Tumsu na-us wun o uka kwam-tu bu-mu u-dak tu shik tu na toke u-me u-ra. Tumsu cwar-u wa o uka gwuz-u m-bu mu o m-ja u-me u-gi.

16 Wu otte sha-mu Wa'u Net wa o m-shup u reger-ne ta'er u kom-u ut-cwa wa, tumsu u-me nu-u wa van-u m-wur rwuun yu otte m-re koyuhe gasya. Shu-u wa o us-mok uka zun-mu ur-ho sok.

17 Da-u um hyane wun um he u-dak ut-jwun u-shu wun uka zu um marug. Se wa doru me kom ut-cwa tumsu wa zu me: <<A-bo hog u-gyer da! Me wa o wu otte ur-beb ur-beet dugu ur-takun m-te m-vaste.

18 Me wa wu ooge wa-ur-fat. Um oogu marug, tumsu da-o um o ur-fat m-mommo! Um o m-shup u u-mabudi yu m-mar ne u mabudi yu be-du andaka ne otte ne.

19 <<Remu iya pan nom-u bo hyane, u nom-u o da-o ne, tumsu nom-u do'e ut-shu'ut ne da-u nom-ut tun-to arke.

20 Uno o zun-mu nom-tu m-yasa tu reger ta'er i bo hyane u kom ut-cwa ri tumsu us-kwam ne us-ta'er su bu-mu ut-ro su shik su na sukte us-hitirra:

U reger ne ta'er e o a-tom u-Ru ne e i morog-tu a-doru Yeso ne ut-ta'er, tumsu kwam-su ur-ees su na sukte us-hitirra us-ta'er se ooge morog-tu a-doru Yeso ne ut-ta'er.

2

Tom m-ha udu morog-du a-doru Yeso ne u-me bo-u Afisa

¹ Pan ran-u uno m-ha udu wa-tom u-Ru wu morog-du a-doru Yeso ne u-me bo-u Afisa:

Uno ran-o oon dugu-du wu o m-shup u reger ne ta'er u kom-u ut-cwa u wa, tumsu wa o m-da u tek-u us-kwam us-ta'er su kwam-tu bu-mu ut-ro su shik su na sukte us-hitirra:

² Um nak nom-tu no nome ut-beet. Um hyanug pama-u ank-m no tumsu gag-du jab-u no ne. Um nak uzu no gugumte net-ut yo-to. Tumsu no reg i ooge ut-war uzu e o a-tomu Yeso ne sedi e zaar a-tomu Yeso da. No byuk-ut un a-us-bi ne.

³ No nong gag-du jab, tumsu no gug jab u swadu ur-kob u remu dim-ur ri, tumsu no poog da.

⁴ Sedi um otte u-nom u-gan u um zaare ut-sa da u mot-ut no ne: No zaar u cwan-ut ri da ko or-ut no ne uka no nomte ur-takun.

⁵ Remu iya, baksun uka no otte m-nom ut-cwan ur-beb ne kanda no he'e. Yagun ut-ba'as tumsu no nom ur-yu uka no nomte ur-takun da u no ya'e jab udu ri. A no re u-shu ut-ba'as ne, um do'e ut-haan udu no tumsu um do'e ven-du no udu hast-du kwam-su ur-ees u no su na sukte us-hitirra dugu be-du ur-shu'ut u se.

⁶ Sedi nō otte nōm-u so-o ū nō nome: Nō gugumte nōm-ut yo-to Nikorata, tū kome um gugme.

⁷ Kowan wū otte ut-to yage wa gan ut-to ūdu nōm-u Yar-u u-Ru o ut-war ūdu morog-tu a-doru Yeso ne. Ūdu net-tu kere re-du ur-korro, me ya'u un kerru re-du ya-tu u-te dugu me u-te yu yu'e ur-fat, su rogme ū-me u-faradisi ū u-Ru.

*Tom m-ha ūdu morog-du a-doru Yeso ne
u-me bo-u Simina*

⁸ Pan unō ran-o m-ha ūdu wa-tom u-Ru wū morog-du a-doru Yeso ne ū-me bo-u Simina:

Sin-se rem-se oon dugu-du wū ooge ur-takun ū m-vaste ne, wū mare sedi da-o wa muugun ur-fat.

⁹ Um nak ū mot-tu swadu ur-kob nō ne tumsu taag-u nō ne, m-ha iya ne nō otte ut-kwum. Um nak ū mot-tu net-tu o ut-war uzu net-tu Ru-u dage to, Yahuda-ne, sedi e zaar Yahuda-ne da. Un o warru nōm-ut yo-to ū mot-ut nō ne, sedi un o me net-tu o nomu faruk-u nom us-te m-tok.

¹⁰ A-nō hog gyer-u kob-du nō do'e ut-swa da. Er me! Faruk-u nom us-te o mot-tu wadu huub-ut yo-to nō e maas eken ū-me nō tumsu e wa' nō ū-me bu-u m-tok remu uzu e nōm-tu nō m-reg. Nō do'e swa-u kob-ur yat-de m-roog ut-op. Sedi taas nō kuusun ū yadu jab ū me ne da ko a-muune uzu na do'e ho-du nō. Um do'e yadu nō top-du ur-fat.

¹¹ Kowan wū otte ut-to yage wa gan ut-to ūdu nōm-u Yar-u u-Ru o ut-war ūdu morog-tu a-doru Yeso ne. Wū kere re-du ur-korro, mar-mu u-yurumse zaar ū honse wa da.

*Tom m-ha ɔdu morog-du a-doru Yeso ne
u-me bo-u Pirigamu*

¹² Pan uno ran-o m-ha ɔdu wa-tom u-Ru wu morog-du a-doru Yeso ne u-me bo-u Pirigamu:

Sin-se remse oon dugu wu o m-shup u van-u m-wur ne yu otte m-re koyuhe gas-ya:

¹³ Um nak be-du no otte ur-yu u-me be-du faruk-u nom us-te otte ur-faruk. No o a-doru ri a jab-u so-o ne, tumsu no yakke dorru me da, ko da-u un hoye Antipas wu ooge wa jab-u pus-o ɔdu warru rem-us ri ukun u bo-u no be-du faruk-u nom us-te otte ur-faruk.

¹⁴ Sedi no nom tokun nom-to tu um zaare ut-sa da: Tokon net-to u-me no un dor kose-ut Bara'amu, wu kose Barak uka wadu net-tu Isra-ne nom ut-ba'as. Bara'amu wu' un re nom-u ut-re u na sake ru-tu za ur-fat. Tumsu wa wu' e nom ut-ba'as ɔdu reg-du e uzu e roog u neta-tu zaare tu' e da.

¹⁵ Iya-o, eken oró u-me no i dorru kose-ut Nikorata.

¹⁶ Rem iya, se no yakke ut-ba'as! Sedi a no gugme ut-yage, um do'e haan ɔdu no za m-tumb um nom m-dum u un ne u van-u m-wur u rwuune dugu me nu-u ri.

¹⁷ Kowan wu otte ut-to yage wa gan ut-to ɔdu nom-u Yar-u u-Ru o ut-war ɔdu morog-tu a-doru Yeso ne. Tumsu kowana wu re ur-korro me ut-ya wa nom ut-re u m-yasa dugu dom u-ru u na foge manna. Me ut-ya kowan ta'ar-ur pus-de. Tumsu u dom-u ta'ar-ur re dim-du oró m-pan du wakun nape da se wu onke de.

Tom m-ha ɔdu morog-du a-doru Yeso ne

u-me bo-u Tayatira

18 Pan unō ran-o m-ha udu wa-tom u-Ru u morog-du a-doru Yeso ne u-me bo-u Tayatira:

Sin-se remse oon dugu-du Wa'u u-Ru wu is-u wa ooge sha-mu rem-tu u-ra tumsu wu ba-tu us-na wa ooge uka kwam-tu bu-mu u-dak tu shik yu na toke u-ra tumsu na jig.

19 Um nak nom-tu no nome ut-beet. Um nak uzu no o cwan-tu or-ut no ne tumsu no otte yadu jab-u udu ri. Um nak uka no otte nomu or-ut no ne ur-sege, tumsu uka no otte gag-du jab-u ne. Um nak u da-o uzu no ut-nom m-zeg da-u no onk-u me ur-takun.

20 Sedi okon oró u no nome u yu-ur no u um zaare ut-sa da: No gugumte egusse neta-u ya Jezeber dugu burgusse kose-tu us-bi wa. Wa fog hi-ur wa wa-warru rem-su u-Ru sedi udu kose-ut wa, wa o engusse net-ut ri dugu u-fun udu nom-du yudu m-o tumsu u re-du nom-u ut-re u na sake ru-tu za ur-fat.

21 Um yaag wa u-da uzu wa byurun dugu ut-ba'as, sedi wa zaar ut-sa ut-byurun dugu oo-m wa da.

22 Gwat! Um do'e gwun-du wun u dom-u u-yun u kob-du m-yar. Tumsu um do'e wadu i nome m-o u wun ne e swa ur-kob u-tát, se e byurgun tumsu e yage nom-du nom-tu wun nome.

23 Um do'e ho-du i o dorru kose-ut wun. Se morog-tu a-doru Yeso ne beet e do'e ut- nap uzu me o wu gotē us-jab tumsu dorog-su ut-net ut-beet. Tumsu um do'e ven-du kowan u-me no hon-hon uka ba'as-ut tu no nome.

24 Sedi tumsu um otte us-rem u remu no i kuse

u-me Tayatira i gugme dorru kose-tu us-bi tun-to, i gugme ut-nom ur-kot u nom-u a-doru wun ne foge kose-tu ut-nip tu ur-ra tu faruk-u nom us-te upse. Um zaar ut-swur m-sake no mokon no'-mo da,

²⁵ sedi uzu no re u-shu dorru me ne uka no otte dorru me, kanda um haan.

²⁶ Sedi udu wu reye ur-korro tumsu wa dor me m-te m-vaste, um do'e ya-du wa-ur-beb wa nom faruk-du ut-dak ut-beet.

²⁷ Wa do'e nom-du faruk-ur un u kom-yu u-kwam;

tumsu wa do'e cakmusse un uka rwab-tu ma-u ut-tur,

uka um onkte ur-beb dugu-du uso-u ri.

²⁸ Um do'e ya-du wun reger-yu ur-wun.

²⁹ Kowan wu otte ut-to yage wa gan ut-to udu nom-u Yar-u u-Ru o ut-war udu morog-tu a-doru Yeso ne.>>

3

Tom m-ha udu morog-du a-doru Yeso ne

u-me bo-u Sardisu

¹ Pan unō ran-o m-ha udu wa-tom u-Ru wu morog-du a-doru Yeso ne u-me bo-u Sardisu.

Wu o faruk-du ut-Yar ut-ta'er i nome u-Ru m-tok, tumsu wu o m-shup u reger ne ta'er, wa tomotton sin-se remse: Um nak nom-tu no nome ut-beet. Um nak uzu net-tu o ut-war uzu no o ur-fat, sedi no marug.

² Zutun dugu m-roog, tumsu no swure nom-u kuse me no cashi ur-beb kanda o murus u-beet. Remu uzu um byuk-ut uzu nom-u no o ut-nom o shuuste nom-u Ru-u ri o ut-sa no nom da.

³ Remu iya, baksun u nom-u no onke tumsu no hog, tumsu no dor o, tumsu no byurun udu ri. A no gugme ut-zute dugu m-roog, um do'e ut-haan udu no za m-tumb, za nap-ur no, uka hyu-u.

⁴ M-ha iya ne, eken oró i kuse cashi u-me no u bo-u Sardisu i gugme naas-du hi-ur e u ut-ba'as. Un do'e nom-du m-ha u me ne u-me cwu-ut pus-to tu u-hen remu uzu un korge.

⁵ Kowana re ur-korro wa do'e wadu cwu-ut pus-to uka net-ut tun-to nomte. Um zaar u has-tu dim-du net-u wa dugu ran-u ur-fat da. Da-u um eese u-shu Uso-u ri u a-tomu u-Ru ne, um do'e ut-war uzu wa o net-u ri.

⁶ Kowan wu otte ut-to yage wa gan ut-to udu nom-u Yar-u u-Ru o ut-war udu morog-tu a-doru Yeso ne.

*Tom m-ha udu morog-du a-doru Yeso ne
u-me bo-u Firadafiya*

⁷ Pan unō ran-o m-ha udu wa-tom u-Ru wu morog-du a-doru Yeso ne u-me bo-u Firadafiya. Wa-u-Hen tumsu wa-ut-nip o tomtōn sin-se rem-se.

Wuna o wu o m-shup u mabudi ne yu faruk-ur faruk Dawuda. A wa upse u-is wakun za kerru ut-tage da, tumsu a wa tage u-is wakun za kerru ut-upus da.

⁸ Um nak nom-tu no nome ut-beet, tumsu um upuste u-is u remu no yu wakun zaaru kerru ut-tage da. No otte ur-beb cashi, m-ha iya ne no dor rem-us ri tumsu no nong se-m ri uzu no o wa-doru ri da.

⁹ Ut-nip! Um do'e wadu net-ut to i o ban-du kirru ut-net i ooge nomu faruk-u nom us-te ut-huuk, i zuye, It o net-tu Ru-u dage, sedi bise un

otte, un haan tumsu un he ut-jwun u-shu no tumsu un war uzu um o cwan-ut no.

¹⁰ Rem uzu no dorog bor-u ri udu gag-du jab ne, um do'e e'-du no dugu da-u reg-m yat-mo mu do'e haan u-me u-dak u-beet remu na reg-ut i o m-yu u-me u-dak u-beet.

¹¹ Um o haan za m-tumb. Ship yadu jab u bo otte, taas u wakun haan wa kost top-du ur-faruk du na do'e yadu bo da.

¹² Wu kere re-du ur-korro um do'e ut-wa wa shu'ut ur-kan u-me be-du ur-shu'ut du Ru-u ri. Tumsu wa zamun u yage o da. Tumsu um do'e pan-du dim-du Ru-u ri u dim-du bo-u Ru-u ri ne u dom-u wun. Bo-u o ooge Urusharima u po-o u o cuzun dugu me dom u-ru dugu-du Ru-u ri. Tumsu um do'e pan-du dim-ur po-de ri u dom-u wun.

¹³ Kowan wu otte ut-to yage wa gan ut-to udu nom-u Yar-u u-Ru o ut-war udu morog-tu a-doru Yeso ne.

*Tom m-ha udu morog-du a-doru Yeso ne
u-me bo-u Rawudikiya*

¹⁴ Pan uno ran-o m-ha udu wa-tom u-Ru wu morog-du a-doru Yeso ne u-me bo-u Rawudikiya.

Wu na foge, U shu'ut iya o tomton no sin-se remse. Wa ware ut-nip hon-hon u mot-tu u-Ru ne. Tumsu dugu wun de Ru-u nomte ut-nom ut-beet.

¹⁵ Um nak ank-m ro. Um nak uzu bo zatte m-dung ko m-tor da. Um cwan-ug uzu no o m-tor ne ko m-dung ne.

¹⁶ Sedi ba shu'ute no zatte m-dung ko m-tor da, um do'e top-su no dugu me nu-u ri.

17 Remu zu no o ut-war u-me no, <<It o ut-kwum ne. It otte ko-uyan u it o ut-sa.>> Sedi no nak da uzu yu-ur no u-me Yar-u u-Ru de shaktusse, nom-tu ur-on, wa ur-kob, po, tumsu ur-so.

18 Um o yadu no us-rem uzu no haan udu ri no o kwam-tu bu-mu ut-ro su shik tu na zome u ura. U da-u o no do'e ut-shu'ut ut-kwum ne. Tumsu no do'e oodu cwu-ut pus-to dugu-du ri remu no takuste so-ur no du shu'ute nom-tu m-e'. Tumsu no o m-noog remu is-u no ko no ut-ker m-hyan.

19 Net-tu um o ut-cwan e o net-tu um o nak-du ut-to tumsu ut-him ne. Rem iya wa'un jab uka no dote yage-du ut-ba'as.

20 Me ya ana! Um o ees u bon-du is tumsu um o ut-koot. A wakun hoge cwar-u ri tumsu wa upus u-is um do'e cwaan u-me bu-u wa tumsu um do'e re-du nom ut-re ur-kot u wa ne, tumsu wa do'e ut-re u me ne.

21 Udu wu reye ur-korro me ya'u wa ur-be ur-kot u-me ne u dom-u pora-du ur-faruk-u ri, uka um rete ur-korro tumsu um shu'ut ur-kot u uso-u ri ne u dom-u pora-du ur-faruk-u wa.

22 Kowan wu otte ut-to yage wa gan ut-to udu nom-u Yar-u u-Ru o ut-war udu morog-tu a-doru Yeso ne.

4

Pora-du ur-faruk u-me dom-u u-ru

1 Da-u nom-ut to arke um got, tumsu is-yu oró ukun u ees ur-huk u-me dom-u u-ru! Tumsu cwar-yu ur-takun yu um hoge ya o us-rem u me ne shamū furru u-kar ya zu me: <<Daane dom u ana

remu um kos-tu bo nom-u do'e ut-nom za u-sakna u dim-u nom-ut tun-to.>>

² Za rem Yar-u u-Ru dor-ut me, tumsu um hyun pora-du ur-faruk ukun u-me dom u-ru tumsu wakun o shu'ut u dom-u de.

³ Tumsu wu o shu'ut u-domu pora-du ur-faruk wa o us-bakut sha-mu ta'ar-ut so-to tu shik tu na foge jaspera u yakutu ne. Be-du wa otte u shu'ut rotorond yu gunus wa ya o sha-mu ta'ar-ut so-to tu shik tu na foge zumurrudu.

⁴ M-gan u pora-du ur-faruk ne pora-tu ut-faruk oró ur-shik ut-nas (24), tumsu i o shu'ut u dom-u to e o ut-nengen ur-shik ut-nas (24). Un kowan o m-wa u cwu-ut pus-to ne tumsu u top-tu ur-faruk ne tu kwam-tu bu-mu ut-ro tu shik u-dom-u hi-ut wa.

⁵ Dugu-du me pora-du ur-faruk yakut-su o rwuun tumsu ut-dum ne u gap-du us-kagagag ne. Tumsu u-shu pora-du ur-faruk-u de hittirra su oró ukun us-ta'er se o m-re u-ra. To ooge Yar-tu u-Ru ut-ta'er.

⁶ Tumsu u-shu pora-du ur-faruk-u de ukun okon nom-o oró sha-mu sa-mu ur-madibi, du o us-myak u m-bakut ne.

M-gan pora-du ur-faruk de, nom-tu ur-fat oró ut-nas, tumsu war-u un o ut-is ne koyuhe gas-ya, u-shu u u-dim ne.

⁷ Nom-yu ur-fat yu ur-takun o uka u-zur, yu u-yurumse o uka u-na, yu u-tuturse o u u-shu ne sha-mu shu-u net, yu u-nasurse o sha-mu u-shup ur-yune ut-kap ne.

⁸ Koyuhe u-me nom-tu ur-fat ut-nas ya otte ut-kap ut-shishin, tumsu war-ut e u-beet is-tu takuste

u-shu u u-dim ne m-ha ta-u kap-ut e ne. U-ho u m-gyup ne un tamug ut-yage ut-zu:

<<U-hen, u-hen, u-hen,
 udu Wa-ko-uyan u-Ru wu otte beb-du ko-uyan,
 wu ooge da-u dim, u wu o da-o ne,
 u da-u do'e haan ne.>>

⁹ Da-u nom-tu ur-fat yu'e m-sek, m-zeg ne u ut-vam ne udu wu o shu'ut u-domu pora-du ur-faruk tumsu wu o ur-fat m-mommo,

¹⁰ nengen-ut to ur-shik u ut-nas (24) un he u-dak tumsu un nomu wu o shu'ut u-domu pora-du ur-faruk ut-huuk wu o ur-fat m-mommo. Tumsu un rust top-tu ur-faruk-u un u-shu pora-du ur-faruk tumsu un zu,

¹¹ <<Bo wa kore, Wa-ko-uyan it tumsu Ru-u it ne,
 u bo onk m-sek u m-zeg ne tumsu ur-beb ne,
 remu bo wa nome ut-nom ut-beet,
 tumsu udu cite-m ro na nomte to,
 tumsu nom-ut to shu'ut.>>

5

Ran-u us-pan u Kag-ur Ur-ca ne

¹ Se um hyun ran-u us-pan u na huste u kom-u ut-cwa u wu o shu'ut u dom-u pora-du ur-faruk. U-me ran-u o pan-su oro u-me tumsu u-do ne, tumsu na rake ran-u us-pan o ut-be ut-ta'er.

² Tumsu um hyun wa-tom u-Ru yu o ur-beb ne, wu nome ut-jar u cwar-yu m-yat uzu, <<Wana kore wa upus ran-u us-pan o tumsu wa hast ut-rake tu o dom-u ran-u us-pan o?>>

³ Sedi wakun zaar u-me dom u-ru ko dak-u uno ko ta-u u-dak wu kore wa upus ran-u o ko wa gwat nom-u o m-pan u-me ran-u o da.

⁴ Se ūm heese ūs-kan m-yat rem ūzū wakūn zaar wū korē wa upus kō wa karunte nōm-ū o m-pan ū ran-u o da.

⁵ Se wakūn ū tek-ū ūt-nengen wa zū mē, <<Yage ūs-kan! Gwat! Wū na foge zur-yū kō-ūr Yahuda, wū o dugu kō-ūr faruk Dawuda, wa reeg ūr-korro. Wūna o wū na nomte estedu ūs-rem dugu kō-ūr Dawuda. Tūmsū wa korge wa upus ran-ū ūs-pan o tūmsū wa hast rake-tū o ūt-ta'er.>>

⁶ Se ūm hyūn Kag-ūr ūr-ca, ūka zū na panug ya, wū o ees ūt-mor ū pora-du ūr-faruk, tūmsū nōm-tū ūr-fat ū to ūt-nas ū ūt-nengen ne to gunuste wa. Wa otte ūs-kar ūs-ta'er ū ūt-is ne ūt-ta'er, tū o Yar-tu u-Rū ūt-ta'er tū wa tomne ū-mē u-dak u-beet.

⁷ Se wa do'e tūmsū wa onk ran-u o dugu kom ūt-cwa ū wū o ū shu'ūt ū-dom pora-du ūr-faruk.

⁸ Da-ū wa kabē ran-u o, se nōm-tū ūr-fat ū to ūt-nas ū ūt-nengen ne ūr-shik ū ūt-nas (24) to he u-dak u-shū Kag-ūr Ūr-ca. Kowan o u-moro ne, tūmsū e o m-shup ū ūt-kwano ne tū kwam-tū bu-mū ūt-ró tū shik to shuug ū noog-mū wus u-hakūn, tū ooge toog-su net-tū u-Rū.

⁹ Tūmsū e fu sep-u po-o e o ūt-zu:

<<Bō wa korē bō kab ran-ū ūs-pan

tūmsū bō hast rake-ūt wa,

remū ūzū na panug bō,

tūmsū bō gwuug net-tū u-Rū ū hyū-m ró

dugu koduhe kō-de tūmsū ūt-rem ne

tūmsū ūt-net ne tūmsū ūt-dak ne.

¹⁰ Bō muute ūn shu'ūt ūr-faruk tūmsū a-toog-ne

remū ūn nōm-te Rū-u in m-tok,

tūmsū ūn do'e nōm-du ūr-faruk ū dom-u u-dak.>>

11 Se um got tumsu um hog cwar-su a-tomu u-Ru u-tát, ut-zongu dom ut-zongu, tumsu ut-zongu ut-op u-so ut-zongu u-op. E gunuste pora-du ur-faruk u nom-tu ur-fat ne tumsu ut-nengen ne.

12 Tumsu un fu ut-sep u-me dom-u u-ru u cwar-yu m-yat:

<<Kag-ur Ur-ca wu na pane wa kore.

Wa onk ut-vam, m-shin ne, ut-kwum ne, us-ver ne, tumsu ur-beb ne, m-sek ne, m-zeg ne, tumsu ut-vam ne.>>

13 Se tumsu um hog kotuhe nom-tu ur-fat tu me dom u-ru u tu dom-u u-dak ne u tu ta-u u-dak ne u tu me m-sa ne, tumsu u ko-u-he nom-u ur-fat u o me m-bu u u-dak ne, e o fu-du ut-sep:

<<Udu wu o shu'ut u dom-u pora-du ur-faruk tumsu udu Kag-ur ur-ca ne,

na ya' wa ut-vam, m-sek ne, m-zeg ne, tumsu m-shin ne, m-mommo!>>

14 Tumsu nom-tu ur-fat u to ut-nas to zu, <<U shu'ut iya.>> Tumsu nengen-ut to ur-shik ut-nas he u-dak un nomu Kag-ur Ur-ca ut-huuk.

6

Ut-rake

1 Um o ut-gwat uka Kag-ur Ur-ca haste ur-takun u-gan u tek-u ut-rake ut-ta'er. Se um hog wagan u tek-u nom-tu ur-fat u to o ut-zu u cwar-yu o uka u-kagagag, <<Haane!>>

2 Um got tumsu um hyun jwaak-u pus-ya o ees ukun. Wu o m-sak u dom-u ya o m-shup u-ta ne, tumsu na wa-u wa top-du ur-faruk u hi-ur wa. Wa

aruk m-rwu remu wa reet m-gag tumsu wa kum re-du ur-korro.

³ Da-u Kag-ur Ur-ca upse ut-rake tu u-yurumse, um hog nom-yu ur-fat yu u-yurumse ya o ut-zu, <<Haane!>>

⁴ Se yakun jwaak ya rwuun, yu o jaz-ya. Wu o m-sak u dom-u u-jwaak na yase wa van-u m-wur u yat-o, tumsu na yu' wa-ur-beb uzu wa hast shu'ut-du m-yar dugu me u-dak, tumsu wa wu'ut ut-net e pan or-ut e ne kohene.

⁵ Da-u Kag-ur Ur-ca haste ut-rake tu u-tuturse, se um hog nom-yu ur-fat yu u-tuturse ya o ut-zu, <<Haane!>> Um got, tumsu kun u shu ri um hyun jwaak-u rim-ya! Wu o m-sak u dom-u ya wa o m-shup u nom-yu ut-mu'us ne u kom-u wa.

⁶ Se um hog okon nom-o uka u-cwar u tek-u nom-tu ur-fat u to ut-nas ya o ut-zu, <<Kwano du u-mu'ug ur-gan du fat de o top-u ur-hoot ur-gan, tumsu kwano tu u-mu'ug tu bur ut-tut to o top-u ur-hoot ur-gan. A-bo naas m-noog u bu-mu ke ne da.>>

⁷ Da-u Kag-ur Ur-ca haste ut-rake tu u-nasurse, um hog cwar-yu nom-yu ur-fat yu u-nasurse ya o ut-zu, <<Haane!>>

⁸ Um got, tumsu ukun u-shu ri um hyun u-jwaak yu bu-mu ut-ran! Wu o m-sak u-dom ya dim-ur wa na zuye m-mar. Tumsu be-du andaka ne otte, du na foge Hades o dorru dim-u wa. Na yu' e ur-beb u-domu ur-ho ur-gan u-me ut-nas u-me net-tu u-dak ut-beet uzu un ho un us-van su m-wur, u us-mer ne u us-gom ne tumsu bisa-tu ur-dog ne.

⁹ Da-u Kag-ur Ur-ca haste ut-rake tu u-tanurse, se um hyun u-ta ur-sak andaka ne i na hoye u

remu rem-su u-Ru tumsu u remu yadu jab u warru
rem-su ut-nip su mot-ut Yeso

10 Un nom us-kan u cwar-u yat-ya, <<Wa-ko-
uyan, bo o wa-u-hen tumsu ut-nip ne! Mune o
bo do'e kwup-du us-rem tumsu bo top-u it mag-du
hyu-m it u-domu net-tu dak-u uno i hoye it?>>

11 Se na yase un kowan u-toggo yu m-wur yu
pus-ya, tumsu na zu un este u-da cashi, se tat-u
huub-ut un tok-ne u or-ut un ne i na do'e ut-ho uka
na hote un o shuug.

12 Um got uka Kag-ur Ur-ca haste ut-rake tu u-
shishin. Se na nom rumus-du u-dak du yat-de.
Tumsu ho-du barum u rimde uka kus-u rim-o u
na nome u can-tu gwaar-u rim-ya, tumsu pyaat-yu
barum u jaz-ya uka m-hyu.

13 Tumsu reger heen dugu dom u-ru u u-dak uka
gom-tu ya-tu u-rumba heetun da-u mya-mu ur-
beb furne tumsu mo zugumse ya.

14 Se dom u-ru hust uka ur-wundi. Tumsu ut-ror
ut-beet u dak-tu o m-gan m-sa ne ko-u-he na hast
o dugu be-du ur-shu'ut u wa.

15 Se faruk-tu u-dak, tumsu u faruk-ut rek-to ne,
u tu-shu karma-ne, u a nom-u ut-kom ne, u a ur-
beb ne, tumsu u i o m-tok ne u i zaare m-tok ne
da, kowan yase hi-ur wa u-me ut-so tumsu u tek-
u ta'ar-ur u dom-u ut-ror.

16 Tumsu un zu ut-ror u ut-ta'ar ne, <<Heenun
u dom-u it! No yase it dugu-du wu shu'ut u dom-
u pora-du ur-faruk! Yasun it dugu-du namu jab-u
Kag-ur Ur-ca!

17 Remu ho-ur yat-de du namu jab-u un teegun!
Wana do'e kerru ur-ees?>>

7

*Net-ne ur-zongu u-gan u ut-shik ut-yur
ut-nas (144,000) i na wa'e us-nap*

¹ Da-u taase um hyun a-tomu u-Ru ne nas u ees u jwun-tu u-dak ut-nas. Un o m-shup u mya-mu u-dak ne ut-nas remu e hooste m-mya ut-furun u-dom u-dak ko u-me m-sa ne, ko u-domu yakun te-ya.

² Se um hyun wakun wa-tom u-Ru wa oon dugu gas-u ho-du rwuutun, wa o m-shup u nap-su Ru-u ur-fat ne. Wa nomu a-tomu u-Ru ne nas i na ya'e ur-ker e honse u-dak u m-sa ne wa o ut-jar u cwar-u yat-ya.

³ Wa zu, <<A no honse u-dak ko m-sa ko us-te se it wa'ag us-nap u pong-tu tok-ne u-Ru>>

⁴ Wakun waru me tat-u ut-net i na wa'e us-nap dugu me ko-tu Isra-ne ut-beet, ur-zongu u-gan u ut-shik ut-yur ut-nas (144,000).

⁵ Dugu me ko-ur Yahuda 12,000,
dugu me ko-ur Ruben 12,000,
dugu ko-ur Gad 12,000,

⁶ dugu ko-ur Ashur 12,000,
dugu ko-ur Naptari 12,000,
dugu ko-ur Manase 12,000,

⁷ dugu ko-ur Simiyon, 12,000,
dugu ko-ur Rewi 12,000,
dugu ko-ur Issakar 12,000,

⁸ dugu ko-ur Zeberun 12,000,
dugu ko-ur Yusuhu 12,000,
dugu ko-ur Banyamin 12,000.

*Morog-ur yat-de u toggo-su
m-wur ne su pus-se*

⁹ Da-u taase um hyun morog-du ut-net u-tát tu wakun zare kerru ut-ogor da, dugu ko-u-he dak-o, ut-ko ne, ut-net ne u ur-rem ne. Un o u ees u-shu pora-du ur-faruk tumsu u-shu Kag-ur Ur-ca ne. Un o m-wa u toggo-su m-wur su pus-se ne tumsu m-shup u ran-u u-dabino ne u kom-ut un.

¹⁰ Tumsu un o ut-jar u cwar-su m-yat:
<<Ukur-u oon dugu-du Ru-u it wu o shu'ut u-domu pora-du ur-faruk, tumsu dugu-du Kag-ur Ur-ca!>>

¹¹ Tumsu a-tomu u-Ru ne beet e o ees m-gan u pora-du ur-faruk ne tumsu m-gan ut-nengen ne tumsu m-gan u nom-tu ur-fat u to ne ut-nas. Tumsu un he u-dak u ut-jwun, shuut un u u-dak u-shu pora-du ur-faruk, tumsu un nome u-Ru ut-huuk.

¹² Un fu ut-sep,
<<U shu'ut iya!
Nu-u so-o u m-sek ne tumsu us-ver ne tumsu ut-vam ne tumsu m-zeg ne tumsu m-shin ne tumsu ur-beb ne udu Ru-u it m-mommo.
U shu'ut iya!>>

¹³ Se wagan u tek-u nengen-ut to ne ur-shik ut-nas (24) shit me, <<Wanne e ine m-wa u toggo-su m-wur ne su pus-se? Tumsu dugu hene o un rwuune?>>

¹⁴ Tumsu um zu wun, <<Uso-u u-bu ri, bo wa o wu nape.>>

Se wa zu me, <<Ine ooge net-tu rwuune dugu da u swa-u kob-ur yat-de. E jaaste toggo-su m-wur un tumsu mo muut un u puse u hyu-mu Kag-ur Ur-ca.>>

¹⁵ Q wa'e

un otte u ees u-shu pora-du ur-faruk du u-Ru
 tumsu un o nomu wa ut-huuk u-ho u m-gyep
 ne
 u-me be-du ur-shu'ut du u-Ru.
 Tumsu wu o shu'ut u-domu pora-du ur-faruk
 wa do'e yadu un be-du ur-hure.
 16 Un zamun ut-swur m-hog us-mer
 ko u-swaat m-bu da.
 Ho-du zamun ut-swur m-gap un
 ko mokon dung-mo gap un da.
 17 Remu Kag-ur Ur-ca ya yu o shu'ut u-domu pora-
 du ur-faruk
 wa do'e ut-shu'ut wu o gwat-du un.
 Wa do'e huutu un u be-du per-mu m-bu
 mu yu'e fat-du m-mommo.
 Tumsu Ru-u do'e koku un m-is m-beet dugu is-u
 un.

8

*Us-nap us-ta'er u ur-tanda ne
 du tok-du noog-mu wus u-hakun ne
 u du kwam-tu bu-mu ut-ro ne du shik*

1 Da-u Kag-ur Ur-ca haste ut-rake tu u-ta'er, se
 me dom u-ru nom tek m-te u-uk u-kwam u-gan.

2 Se um hyun a-tomu u-Ru ta'er i eese u-shu u-Ru,
 tumsu na yasu e us-kar us-ta'er.

3 Wakun wa-tom u-Ru wu otte ur-tanda du
 kwam-tu bu-mu ut-ro ne du shik, wa haan tumsu
 wa ees u ur-sak du toog. Na yasu wa noog-mu wus
 u-hakun u-tat remu yadu toog udu u-Ru, u toog-su
 net-tu u-Ru ne, u dom-u ur-sak du kwam-tu bu-mu
 ut-ro ne du shik u-shu pora-du ur-faruk.

⁴ Fu'ut-mu noog-mu wus u-hakun, mo same u toog-su net-tu u-Ru ne, mo yune m-te du u-Ru dugu-du kom-u wa-tom u-Ru.

⁵ Se wa-tom u-Ru shuus ur-tanda du noog-mu wus u-hakun u-ra dugu ur-sak, tumsu wa gun de u-dom-u u-dak u-beet. Tumsu na nom gap-u us-kagagag, ut-dum ne, u us-yakut ne tumsu rumus-du u-dak ne.

Us-kar

⁶ Se a-tomu u-Ru ne u-ta'er i o m-shup us-kar ne us-ta'er e zongte remu un fur-ut se.

⁷ Wa-tom u-Ru yu ur-takun fur yuwa kar-ya, tumsu na nom ut-turum u u-ra ne ur-dame u m-hyu ne na gwun to u-dom u-dak. Ur-kwus ur-gan u tek-u ut-tut u u-dak to tokos, tumsu ur-kwus ur-gan u tek-u ut-tut tu us-te se tokos, tumsu u gwa-us yarse ne us-beet se tokos.

⁸ Se wa-tom u-Ru yu u-yurumse wa fur yuwa kar-ya, tumsu okon nom-o uka ta'ar-u yat-o m-re u-ra na gun o u-me m-sa. Ur-kwus ur-gan u tek-u ut-tut tu m-sa to barum m-hyu,

⁹ tumsu ur-kwus ur-gan u tek-u ut-tut tu nom-tu ur-fat tu o u-me m-sa to murus, tumsu ur-kwus ur-gan u tek-u ut-tut tu us-hat se natusse.

¹⁰ Se wa-tom u-Ru yu tuturse wa fur yuwa kar-ya, tumsu reger-u yat-ya heen dugu dom u-ru, ya o m-re u-ra uka u-hitirra yu ut-kom. Ya he u-domu ur-kwus ur-gan u tek-u ut-tut su us-gi tumsu u dom-u bu-mu m-per.

¹¹ Dim-du reger-u ya na foge Ut-gag. Ya muut ur-kwus ur-gan u tek-u ut-tut tu m-bu ut-gag ne, tumsu ut-net u-tat e murum remu swadu bu-mu ut-gag.

12 Se wa-tom u-Ru yu u-nasurse wa fur yuwa kar-ya, tumsu ur-kwus ur-gan u tek-u ut-tut tu ur-ho to barum u-cwum, tumsu ur-kwus ur-gan u tek-u ut-tut tu u-pyaat to barum u-cwum, tumsu ur-kwus ur-gan u tek-u ut-tut du reger e barum u-cwum. Tumsu ur-kwus ur-gan u tek-u ut-tut tu ur-hoot to barum u-cwum, tumsu ur-kwus ur-gan u tek-u ut-tut tu m-gyup to barum u-cwum.

13 Se um got tumsu um hog u-shup ya o ur-yune u tek-u dom u-ru tumsu ut-jar m-yat, ya o ut-zu, <<Nom-tu ur-on! Nom-tu ur-on! Nom-tu ur-on udu i o shu'ut u-me u-dak u-beet, u remu nomu do'e ut-nom da-u a-tomu u-Ru ne tut i kuse fure kar-us e!>>

9

1 Se wa-tom u-Ru yu u-tanurse wa fur yuwa kar-ya, tumsu um hyun u-reger yu heene dugu dom u-ru u-dak. Tumsu na yase wa u-mabudi yu kub-u za ur-ma.

2 Wa upus kub-u za ur-ma, tumsu fu'ut-mu yunne dugu me u-kub uka fu'ut-mu ra-u yat-o. Ur-ho u m-mya ne to barum u-cwum remu m-fu'ut mu rwuune dugu me kub-u za ur-ma.

3 Tumsu dugu me m-fu'ut e cuzun u-me u-dak, tumsu na yu' un ur-beb un nom m-tot uka tot i u-dak u-beet.

4 Na waru e uzu a e honse gwa-su u-dak ko ur-kuwut ko u-te sedi net-ut to war-to tu zatte nap-su u-Ru u pong-ut e da.

5 Na waru un uzu a un ho un da, sedi un ya' un ur-kob m-te us-pyaat us-tan. Tumsu toto-m un o uka tot-mu u-tot da-u ya to-te net.

6 U ho-ut to net-tu do'e goot-du m-mar sedi un zaar u kwum-du mo da. Un do'e ut-sa un mar, sedi mar-mu do'e som-du un.

7 Sha-mu e e o uka jwaak i na zonge i m-gag. E otte okon nom-o uka top-tu ur-faruk tu bu-mu ut-ro ne du shik u-dom-u hi-ut e, tumsu shuut un o uka sha-mu shuut-u ut-net.

8 Hi-us un o uka hi-su neta tumsu nin-u un o uka nin u-zur.

9 Un otte ut-tum sha-mu tum-tu ut-kwam, tumsu ram-su kap-ut un o uka keke-su jwaak u-tat m-som udu m-gag.

10 Un otte us-tor tumsu un nom m-tot uka tot nomte. Tumsu na yaag e ur-beb e honse ut-net m-te us-pyaat us-tan u tor-us e.

11 Faruk-u un wa o nom-yu us-te yu kub-u za ur-ma. Dim-ur wa u rem-du ut-Ibraniya na zu wa Abadan tumsu u rem-du ut-Girik na zu wa Aporiyan, wata Wa-ur-ho.

12 Swa-u ur-kob du ur-takun arukte, sedi gwat, swa-u ur-kob ut-yur omon.

13 Se wa-tom u-Ru wu shi-shin fur yuwa kar-ya, tumsu um hog u-cwar ya o rwuun dugu jwun-tu ur-sak ut-nas du kwam-tu bu-mu ut-ro du shik du ooge u-shu u-Ru.

14 Tumsu ya zu wa-tom u-Ru yu shishin wu o m-shup u-kar ne, <<Uste a-tom u-Ru ne e nas i o m-gag u gi-u yat-ya yu Yufiretis.>>

15 Tumsu a-tom u-Ru ne e nas i na zonge u remu da-u o tumsu ho-ur re ne tumsu pyaat-u ya ne tumsu hak-u ya ne na ust un remu un horusse ur-kwus ur-gan u tek-u ut-tut tu net-tu u-dak ut-beet.

16 Um hog tat-u karma-ne un teeg 200,000,000 karma-ne u-domu jwaak.

17 Tumsu u-me hyan-u ri um hyang jwaak u i o m-sak ne u-domu e. I o m-sak u dom-u jwaak e o m-wa ut-tum ne tu bu-m jaz-mo tumsu rim-su bu-mu ut-ran ne u bu-mu ut-ro ne. Jwaak-u e otte ut-hi uka zur, tumsu u-ra u m-fu'ut ne u ta'ar-tu bu-mu ut-ro tu o m-tok o rwuun dugu me nu-ut e.

18 Remu nom-ut tun-to ut-tut nom-tu haatun swadu ur-kob ne du u-ra, u m-fu'ut ne, ta'ar-tu bu-mu ut-ro tu o m-tok tu rwuune dugu nu-tu jwaak, to ho ur-kwus ur-gan u tek-u ut-tut tu net-tu u-dak.

19 Beb-du jwaak-u e o dugu nu-ut e u tor-us e ne. Remu uzu tor-us un o uka fa, tor-us se o ut-hi ne tu honse ut-net.

20 Sedi net-tu kuse i na hoye da udu nom-tu haatun swadu ur-kob, un gugum ut-byurun tumsu un yage ut-ba'as. E re u-shu u nome nom us-te ut-huuk u ru-tu za ur-fat ne tu kwam-tu bu-mu ut-ro ne tu shik tumsu kwam-ut pus-to ne tu shik tumsu u kwam-tu bu-mu u-dak ne tumsu ut-ta'ar ne tumsu us-te ne tu zaare m-hyan ko m-hog ko m-ha da.

21 Tumsu e gugum yage-du ho-du ut-net ko nom-du m-bon ko m-o ko u-hiw ne.

10

*Wa-tom u-Ru u ran-u us-pan ne
u rek-o*

1 Se um hyun wakun wa-tom u-Ru wu o ur-beb ne wa o cuzun dugu me dom u-ru. Ku'ut-du takus wa, u roturond ne dom-u hi-ur wa. Shu-u wa o

us-bakut ūka ūr-ho, tumsu na-us wa o ūka u-ra u yune m-kim m-da u-ru ūka ūr-kan.

² Tumsu wa o m-shup u ran-u us-pan ne u rek-o u na upse u kom-ut wa. Tumsu wa dor ba-tu us-na wa u kom-u ut-cwa wa u dom-u m-sa tumsu na-u kom-u ur-beer wa u dom-u u-dak.

³ Se wa nom ut-jar m-yat ūka jar-tu u-zur. Tumsu da-u wa nome ut-jar, se us-kagagag us-ta'er se shus.

⁴ Da-u kagagag-us se us-ta'er nome us-rem, um o mot-tu ut-pan. Sedi um hog yakun cwar-ya dugu me dom u-ru, ya o ut-zu, <<Takse nom-u kagagag-us se us-ta'er ware tumsu a-bo o m-pan da.>>

⁵ Se wa-tom u-Ru wa wu um hyane ees u-dom m-sa tumsu u-dak ne wa jakus kom ut-cwa wa mgwat me dom u-ru.

⁶ Wa nom us-tond u dim-du wu o ur-fat m-momo, wu nome dom-u u-ru u nom-u ooge u-me o ne, tumsu u-dak ne u nom-u o u-me o ne, tumsu m-sa ne u nom-u o u-me o ne. Wa zu, <<Naas u-da zamun da!

⁷ Sedi da-u wa-tom u-Ru wu u-ta'er o mot-tu furru yuwa kar-ya, nom-tu m-yasa tu Ru-u zonge ut-nom to do'e ut-shu, ūka wa war-tu tok-ne wa awarru rem-su u-Ru ne.>>

⁸ Se cwar-yu um hoge dugu me dom u-ru, ya sur m-nom us-rem u me ne: <<Do'e bo onk ran-u us-pan u na upse dugu kom-u wa-tom u-Ru wu ooge u ees u-dom m-sa tumsu dom-u u-dak ne.>>

⁹ Se um do'e udu wa-tom u-Ru tumsu um zu wa <<Ya' me ran-u us-pan rek-o u ooge kom-u ro.>> Wa zu me, <<Kab o tumsu bo re o. O do'e ut-shu'ut ut-gag u men-ut ro, sedi u-me nu-u ro o do'e ut-shu'ut m-remere ne ūka so.>>

¹⁰ Se um onk ran-u us-pan rek-o dugu kom-u watom u-Ru tumsu um tu'us o. O shu'ut m-remem ne uka so u nu-u ri, sedi da-u um tor-se o, o barum ut-gag u men-ut ri.

¹¹ Se na waru me, <<Se bo swurug m-war rem-su u-Ru u mot-tu ut-net u-tat, ut-dak ne, ut-rem ne tumsu ut-faruk ne.>>

11

Us-ees us-yur

¹ Se na yase me u-ryap yu u-te yu o uka u-kom, tumsu na zu me, <<Do'e bo mu'us be-du ur-shu'ut du u-Ru u sak-du toog ne, tumsu bo ogor tat-u ut-net i nome ut-huuk ukun.

² Sedi a-bo mu'us kat-du do-u be-du ur-shu'ut du u-Ru da. Remu uzu na ya'aste o udu ut-dak, tumsu un do'e jangusse bo-u u-hen m-te us-pyaat ut-shik ut-yur u us-yur (42).

³ Tumsu um do'e yadu a-warru nip-ut ri ne yur ur-beb du warru rem-su u-Ru m-te ut-ho 1,260 m-wa u cwu-tu namu jab ne.>>

⁴ A-warru ut-nip ne ine yur e ooge te-su zetun us-yur tumsu kwam-su ur-ees su na sukte us-hitirra us-yur su eese u-shu Wa-ko-uyan wu otte u-dak u-beet.

⁵ A wakun o cwan-tu wa honse un, ra-u rwuun dugu nu-ut un o tokos huub-ut yo-to un. Iya-o kowana wu o ut-sa wa honsu un wa do'e ut-mar.

⁶ Net-ut tun-to ut-yur un otte beb-du tage du dom u-ru taas na nom u-yu da da-u e ooge warru rem-su u-Ru. Tumsu un otte beb-du muut-du m-sa tumsu us-gi ne m-hyu, tumsu un haatun ko-uyan

go-du nom-tu haatun swadu ur-kob u-me u-dak ko-uyan da-o cite un.

⁷ Da-u un taase warru rem-su u-Ru, bisa-u yo-o yu rwuune dugu kub-u za ur-ma wa do'e nom-du m-gag u un ne tumsu wa do'e zeg beb-ur un wa horusse un.

⁸ Tumsu na do'e u yagu war-ut un m-rut u-dak u-domu fun-u yat-ya u-me bo-u yat-o u na foge u sha-mu us-rem Saduma u Masar ne. Gandi bo-u o ooge be-du na surgusse Wa-ko-uyan un u-kan.

⁹ M-roog ut-tut u u-uk, ut-net ut-beet, ut-ko ne, ut-rem ne tumsu ut-dak ne e do'e gwat-du u-ut un tumsu e za ut-yage na jwak un da.

¹⁰ Tumsu I o ur-yu u dom-u u-dak e do'e nom-du ur-so dom-u un tumsu e nom morog-du ur-so, m-ha tom-tu u-nya ne udu or-ut un ne. Remu ine a-warru rem-su u-Ru ne yur e yaag i o ur-yu u dom-u u-dak ur-kob.

¹¹ Sedi ba roog-mu ut-tut u-uk arke vu'e su ur-fat dugu-du u-Ru to u-me un, tumsu un yune u ba-tu us-na un. Net-tu hyane un gyer-u yat-ya maas e.

¹² Se cwar-yu m-yat dugu me dom u-ru ya fog a-warru rem-su u-Ru e yur, <<Daanun u ana!>> Tumsu un yune m-da u-me dom-u u-ru u-me ur-ku'ut, da-u huub-ut yo-to un o madi-ur un.

¹³ U da-u o za rem na nom rumus-du u-dak du yat-de se ur-kwus ur-gan u-me ut-op tu u-bo o hemusse. Net-ne 7,000 e marus u remu rumus-du u-dak. Kowan hog u-gyer sok tumsu un yu' Ru-u me dom u-ru m-zeg.

¹⁴ Swa-u ur-kob du u-yurumse arukte. Du tuturse oon za rem.

Kar-yu u-ta'er

15 Wa-tom u-Ru wu u-ta'er wa fur yuwa kar-ya, tumsu cwar-su yune ut-jar m-yat u-me dom u-ru se o ut-zu:

<<Faruk-du dak-u u-beet shu'ute be-du faruk-du Wa-ko-uyan u in tumsu u Kiristi wun ne. Tumsu Wa-ko-uyan do'e u nom-du ur-faruk m-mommo.>>

16 Se nengen-ut to ur-shik ut-nas (24) i o shu'ut u-domu pora-tu ur-faruk un u-shu u-Ru, un he dom u ut-jwun u shuut un ne u-dak. Tumsu un nome u-Ru ut-huuk,

17 Tumsu un zu,

<<It yaag ut-vam udu ro, Wa-ko-uyan u-Ru wu zege ur-beb, wu ooge u da-o tumsu wu ooge u da-u arke, rem uzu bo kabug beb-ur yat-de ro tumsu bo heese ur-faruk.

18 Dak-tu hog us-ryab,

sedi ryab-us ro teegun, tumsu da-u teegun u bo dote nomu i mare kwup-du us-rem, tumsu bo ya' tok-ne ro, a-warru rem-su u-Ru ne, top-u un, tumsu u dame net-tu u-Ru ne u i o hog-du gyer-u dim-ur ro ne, m-ha u i-rek-e u i-yate ne.

Tumsu da-u teegun u bo do'e horusse net-tu horusse u-dak u-beet.>>

19 Se na upus be-du ur-shu'ut du u-Ru du o u-me dom u-ru tumsu u-me kun na hyun ur-tuksura du estedu us-rem wa u-me be-du ur-shu'ut du u-Ru. Tumsu ukun na nom us-yakut, ut-dum ne, u gap-du us-kagagag ne, rumus-du u-dak ne tumsu na nom u-yu u yat-o u ut-turum ne tumsu m-mya ne.

12

U-neta u fa-u yat-ya ne yu yo-ya

¹ Se um hyun u-hyan u ya'u me murimmo o rwuugun dugu me dom u-ru. Um hyun u-neta ya na takuste wa u ur-ho, tumsu u-pyaat ne u ta-u ba-tu us-na wa. Wa o m-wa u top-du ur-faruk ne du reger op u yur (12) u hi-ur wa.

² Wa o men-tu ub ne, tumsu wa o us-ekus m-yat remu re-mu ur-mat da-u wa o u mot-tu ur-mat.

³ Se um hyun sekun nap-se se rwuugun dugu me dom u-ru. Um hyun fa-u yat-ya yu yo-ya u jaz-ya yu otte ut-hi ut-ta'er tumsu us-kar ne us-op tumsu top-tu ur-faruk ne ut-ta'er u dom-u hi-ut wa.

⁴ Tor-u wa opos ur-kwus ur-gan u tek-u ut-tut tu reger i dom u-ru tumsu wa gwun e u-me u-dak. Se fa-u yat-ya yu yo-ya ya ees u-shu neta-u ya yu o mottu ur-mat, remu wa toroste ur-ya da-u wa mate.

⁵ Neta-u ya mut ya-du ur-campa, wu do'e nom-du faruk-du ut-dak u kom-yu yu u-kwam. Tumsu na rumus ya-ur wa m-da dom-u u-ru tumsu udu pora-du ur-faruk-u wa.

⁶ Neta-u ya kusum m-som m-cwa u-me ur-dog, m-ha be-du Ru-u zongte ur-be remu wa, du wa dote gwat-du wa m-te m-roog 1,260.

⁷ Tumsu gag-mu yune u-me dom u-ru. Mika'iru u a-tom wa ne e nom m-dum u fa-u yat-ya ne yu yo-ya. Tumsu fa-u yat-ya yu yo-ya u a-tomu wa ne e top ur-mag.

⁸ Sedi Mika'iru u a-tomu wa ne un zeg beb-du fa-u yat-ya yu yo-ya. Tumsu fa-u yat-ya yu yo-ya u a-tomu wa e taag u be-du ur-shu'ut u-me dom u-ru.

9 Se na gwun fa-u yat-ya yu yo-ya u-dak, wata fa-u ya yu dugu da-u dim yu na foge faruk-u nom us-te, wu engusse u-dak u-beet. Na gwun wa u-dom u-dak u a-tomu wa ne ur-kot u wa ne.

10 Tumsu um hog cwar-yu ur-beb dugu me dom u-ru ya o ut-zu,

<<U da-o ukur u haagun u ur-beb ne
tumsu u faruk-du Ru-u in ne,
tumsu beb-ur Kiristi wa ne.

Remu wu kete or-ut in us-rem, campa-ne u ut-neta ne
wu kete e us-rem u-shu Ru-u in u-ho u m-gyup ne,
na gwun-gun wa u-dak.

11 Tumsu un re ur-korro u wa ne
remu mar-mu Kag-ur Ur-ca dom u-kan
tumsu remu rem-su u-Ru su un ware.

Un cwang fat-ut un sok da,
har teet un zaar u hog-du gyer-u m-mar da.

12 Rem iya, nomon ur-so, me dom u-ru!
Tumsu u no ne i o ur-yu u-me dom u-ru,
nomon ur-so! Sedi nom-tu ur-on udu no
u-dak tumsu m-sa ne.

Remu uzu faruk-u nom us-te cuzgun udu no!
Tumsu wa shuug us-ryab ne,
remu wa nak uzu da-u wa cashi o kuse.>>

13 Da-u fa-u yat-ya yu yo-ya hyane uzu na gwun-gun wa u-dak, wa buz neta-u ya yu mate ya-du ur-campa.

14 Sedi na yu' neta-u ya ut-kap ut-yur uka kap-tu u-shup, remu wa yunte ut-kap m-ha be-du na zonge wa u-me ur-dog taas u fa-u yo-ya maas wun da. Kuna na dote gwat-du wa m-te, u-da u-gan, ut-da ut-yur ne tumsu uk u-da ne.

15 Se fa-u yat-ya yu yo-ya ya agzun m-bu dugu nu-u wa u dim-u neta-u ya uka bu-mu u-gi, remu bu-mu reet neta-u ya uka bu-mu re-du u-dak.

16 Sedi dak-u sege neta-u ya udu upus u-nu tumsu o toros gi-u ya yu fa-u yat-ya yu yo-ya agzun dugu nu-u wa.

17 Tumsu fa-u yat-ya yu yo-ya hog ryab-su neta-u ya, tumsu wa aruk remu wa jum-ut m-gag u ko-du neta-u ya ne, i dore nom-u Ru-u zu un nom tumsu un dor rem-us Yeso.

18 Se fa-u yat-ya yu yo-ya yune wa do'e wa ees u-kit m-sa.

13

1 Se um hyun bisa-u o u yo-o u rwuun dugu me m-sa.

Bisa-u yo-o dugu me m-sa

Wa otte us-kar us-op u ut-hi ne ut-ta'er, u top-tu ut-faruk ne ut-op u-domu kar-us wa. Tumsu m-pan u dom-u koduhe hi-de dim-tu orò du pyap-su u-Ru.

2 Bisa-u yo-o ya o uka sha-mu u-go. Sedi na-us wa o u-cam tumsu ut-can ne u karanku i otte mre tumsu m-wur sha-mu su bisa-yu ur-dog yu na foge biyer tumsu nu-u wa o sha-mu nu-u u-zur. Fa-u yat-ya yu yo-ya yase bisa-u yo-o ya beb-ur wa u pora-du ur-faruk-u wa ne u faruk-ur yat-de wa ne.

3 Um hyun ur-gan u tek-u hi-tu bisa-u yo-o ya u ur-honse ne du yat-de uka du do'e ho-du wa, sedi honse-ur re tuus! U-dak u-beet o murimmò tumsu un dor bisa-u yo-o ya.

4 Un nome fa-u yat-ya yu yo-ya ut-huuk remu zu wa yaag bisa-u yo-o ya ur-beb, tumsu un nome

bisa-u yo-o ya ut-huuk. Un shit, <<Wana otte ur-beb uka bisa-u yo-o inya? Wana do'e ut-kere m-gag u wa ne tumsu wa re wa m-gag?>>

⁵ Na yu' bisa-u ya ur-ker wa war gom-tu huk-mu ur-hi tumsu u pyap-su u-Ru ne. Tumsu na yu' wa-ur-beb u wa nom nom-u wa o ut-sa u-beet us-pyaat ut-shik ut-yur u pyaat-su us-yur (42).

⁶ Se bisa-u yo-o ya upus u-nu wa tumsu wa o pyap-su u-Ru. Wa o pyap-su dim-du u-Ru u be-du ur-shu'ut wa ne, wata, i o shu'ut u-me dom u-ru.

⁷ Tumsu na yu' bisa-u yo-o ya ur-ker wa nom m-gag u net-tu u-Ru ne tumsu wa re e m-gag. Tumsu na yu' wa-ur-beb u wa nom ur-faruk du koduhe ko-de u ut-net ne u ur-rem ne tumsu u-dak ne.

⁸ Tumsu net-tu o shu'ut u-me u-dak ut-beet e do'e nomu bisa-u yo-o ya ut-huuk. Una ooge net-tu dim-ut e zare m-pan u-me ran-u ur-fat da dugu na nom u-dak u-beet, ran-u us-pan o u ooge u Kag-ur Ur-ca wu na pane.

⁹ Kowan wu otte ut-to yage wa gan ut-to.

¹⁰ Kowana na cine uzu se wa nong m-tok, tok-mo wa dote m-ha.

Kowana na cine uzu van-u m-wur o do'e ho-du wa, tumsu van-u m-wur o na dote ho-du wa.

Remu iya net-tu u-Ru se e gak jab u swadu ur-kob ne tumsu e shu'ut u yadu jab ne.

Bisa-u yo-o rwuugun dugu me u-dak

¹¹ Se um hyun okon bisa-u yo-o wu o rwuun dugu me u-dak. Wa otte us-kar us-yur uka Kag-ur Ur-ca, sedi cwar-u wa o uka cwar-yu fa-u yat-ya yu yo-ya.

¹² Wa o nom-du ko-uayan u beb-du bisa-u yo-o ya yu ur-takun. Wa wa'ag u-dak u-beet u net-tu o

u-me o ne e nomu bisa-u yo-o ya yu ur-takun ut-huuk, wu honse-ur yat-de wa tuuse.

¹³ Wa nom nom-tu m-shin tu-yat-to, m-ha wa-du u-ra ne o heen dugu dom u-ru u-dak da-u kowan o ut-gwat.

¹⁴ Tumsu u us-nap ne su na ya'e wa nom u swas-mu bisa-u yo-ya ya yu ur-takun, wa engusse ut-net ut-beet tu unō dak-u u-beet o. Wa wu' ut-net e nom u-ma u ooge sha-mu bisa-u yo-ya ya yu na honse u van-u m-wur tumsu wa muun ur-fat remu e yu'ut wa m-zeg.

¹⁵ Na yu' bisa-u yo-ya ya yu u-yurumse ur-beb wa ya' ur-fat udu ma-u bisa-u yo-ya ya yu ur-takun, remu wa nom-ut us-rem tumsu wa wa' i gugme nome-du ma-u bisa-u yo-ya ut-huuk beet na ho e.

¹⁶ Tumsu wa wa'ag na wa'u kowan us-nap u kom ut-cwa ko dom-u pong-ur wa, i-yate, i-rek-e, a-ut-kwum ne, a-ur-kob-ne, tok-ne, tumsu wu zare m-tok da.

¹⁷ Tumsu wakun zaar wu do'e kerru ut-o ko wa bab okon za nap-us se da, wata dim-du bisa-u yo-ya ya, ko ut-ogor ne tu o ees-mu dim-ur wa.

¹⁸ Unō nom-o otte sa-u us-ver: Wu otte m-nap, yage wa nap ogor-tu bisa-u yo-ya ya, remu uzu ogor-tu dim-du net-to. Ogor-ut to ooge 666.

14

*Kag-ur Ur-ca u ut-net ne ur-zongu u-gan
u ut-shik ut-yur ut-nas (144,000)*

¹ Se um got, tumsu ukun u-shu ri um hyun Kag-ur Ur-ca u ees u-domu ur-ror du na foge Sihiyona u-me u-bo u-hen u-Ru. Tumsu u Kag-ur Ur-ca ne,

ut-net ne ur-zongu u-gan u ut-shik ut-yur ut-nas (144,000), i otte dim-ur wa u dim-du Uso-u wa ne m-pan u pong-ut e.

² Tumsu um hog us-ram se o rwwun dugu me dom u-ru sha-mu ram-su bu-mu o m-ja tumsu sha-mu dum-tu u-kagagag m-yat. Wan-tu um hoge to o sha-mu wan-tu ya ut-oni ne e o os-du us-moro.

³ Tumsu e fu sep-u po-o u-shu pora-du ur-faruk du u-Ru tumsu u-shu nom-tu ur-fat ut-nas u nengen-ut to ne. Wakun zaar wu o wu kere iis-u sep-u o da se net-ne e ur-zongu u-gan u ut-shik ut-yur ut-nas (144,000) i na guye dugu me u-dak u-beet.

⁴ Tun-to o net-tu naase war-ut e u yu-du m-o da, remu zu un shupuk hi-ut un u-hen ne. Un o doru Kag-ur Ur-ca kohene wa huute. Na oog e dugu me net-tu u-dak uka sha-mu yadu toog-du ket ur-takun du na yu'e udu u-Ru u Kag-ur ur-ca ne.

⁵ Un warug us-bi u nu-ut un da. Un zatte ur-pyap da.

A-tom u-Ru ne tut

⁶ Se um hyun wakun wa-tom u-Ru ut-riig ut-kap m-mya u-dom u-ru. Wa zongte remu wa nom-ut but-tu rem-su m-remes su m-mommo udu i o ur-yu u-me u-dak u-beet, udu ko-u-he dak-o, ur-ko ne, ur-rem ne tumsu ut-net ne.

⁷ Se wa zu u u-cwar yu m-yat, <<Hogon gyer-u u-Ru tumsu no ya' wa m-sek remu ho-du kwup-du us-remu wa teeg. Nomon wa ut-huuk wa yu nomu me dom u-ru u u-dak ne, m-sa ne tumsu hu-su bu-mu m-per ne.>>

⁸ Se wa-tom u-Ru wu u-yurumse doron wun, wa zu, <<Babira o hemusse! Babira bo-u yat-o

hemusse! Bo-u unō wa'ag ut-dak ut-beet e nom ur-kot u wa ne u yu-du m-o u wun ne uka net wu ke hoye.>>

⁹ Wa-tom u-Ru wu tuturse dor un, ut-jar m-yat, <<A-muune wakun nonge bisa-u yo-ya ya ut-huuk tumsu u ma-u ooge sha-mu bisa-u yo-ya ya tumsu wa onk nap-us u wa dom-u pong-ur wa ko dom-u kom-u wa,

¹⁰ wa do'e ut-goone u ryab-su u-Ru ne. Wa do'e yadu e ur-kob sok u ryab-su u-tat u wa ne us-shuyi. Tumsu e do'e swadu ur-kob u-tat u-me u-ra u do'e ut-wa u kwam-tu u'e u-shu a-tom u-Ru ne i u-hen tumsu u-shu Kag-ur Ur-ca.

¹¹ Fu'ut-mu u-ra mu swadu ur-kob u un do'e ut-yune u-dom u-ru m-mommo. Tumsu e zaar kwum-du ur-hure dugu swa-u ur-kob un da u-ho u m-gyep ne, remu i nome bisa-u yo-o ya ut-huuk u ma-u ooge sha-mu bisa-u yo-ya ne ko i onke napsu dim-ur wa.>>

¹² Remu iya, net-tu u-Ru se e gak jab-u swa-u ur-kob ne, i dore bor-tu u-Ru tumsu e ship yadu jab-u e u-me Yeso.

¹³ Se um hog u-cwar dugu me dom u-ru uzu, <<Pan nom-ut tun-to: Nu-u so-o udu i mare u-me yadu jab udu Wa-ko-uyan dugu da-o m-ha u-shu.>>

<<U,>> nom-u Yar-u u-Ru ware, <<un do'e kwum-du ur-hure dugu ank-m un, remu na do'e nomu un u-top u remu ank-m somo mu un nome do'e dorru un.>>

Ket u-dak u-beet

14 Se um got, tumsu ukun u-shu ri um hyun ku'ut-ur pus-de, tumsu wu o shu'ut u-dom ku'ut-ur re wa o sha-mu Wa'u Net. Wa otte top-du ur-faruk du kwam-tu bu-mu ut-ro du shik u-domu hi-ur wa tumsu u-roji ne yu otte m-re sok u kom-u wa.

15 Se wakun wa-tom u-Ru rwuun dugu be-du ur-shu'ut du u-Ru. Tumsu wa nom ut-jar m-yat udu wu o shu'ut u-dom ur-ku'ut, <<Kab roji-u ro tumsu bo nom ket, rem uzu da-u ket teeg, remu da-u ket-u nom-tu na kawe me u-dak u-beet teegun.>>

16 Se wu o shu'ut u-dom ur-ku'ut wa nub roji-u wa u-me u-dak u-beet tumsu na kest u-dak u-beet.

17 Se wakun wa-tom u-Ru rwuun dugu be-du ur-shu'ut du u-Ru u-me dom u-ru, tumsu kowa wa otte u-roji yu m-re sok.

18 Wakun wa-tom u-Ru, wu o gwat-du u-ra, wa rwuun dugu me ur-sak wa nom us-rem u cwar-yu ur-beb udu wu o m-shup u-roji ne yu otte m-re, <<Kab u-roji yu m-re ro bo kargusse yatu inabi tu nene dugu u-dak, remu uzu ya-tu inabi to neng.>>

19 Se wa-tom u-Ru nub roji-u wa u-me u-dak, tumsu wa gargusse inabi dugu me tak-u inabi u o me u-dak. Se wa gun un u-me be-ur yat-de be-du na nomte rew-mu yatu inabi. Kuna Ru-u dote u yadu un ur-kob u-me ryab-us wa.

20 Na rywugusse e u be-du na nom-te ryu-u mu yatu inabi u-do u-bo. Tumsu hyu-mu agzun dugu be-du na nom-te rew-mu yatu inabi mo nom m-ja m-te ja-mu nu-u u-jwaak, m-te ra-mu us-kirometa ut-kok ut-tut (300).

15

A-tom u-Ru ne ta'er u nom-tu haatun

swadu ur-kob ne ut-ta'er

¹ Se um hyun u-hyan u ya'u me murimmo u rwuugun dugu me dom u-ru: a-tom u-Ru ne ta'er e o m-shup u nom-tu haatun swadu ur-kob ne ut-ta'er tu m-vaste, tu do'e haatun shu-du ryab-su u-Ru.

² Um hyun u-shu ri okon nom-o uka m-sa us-bakut uka ur-madibi mo samge u-ra ne. Tumsu u-domu de net-tu reye ur-korro u bisa-u yo-ya ya ne u ma-u ooge sha-mu bisa-u yo-ya tumsu pan-yu dim-ur wa ne. Un o m-shup us-moro ne su Ru-u yase un.

³ Un fu sep-u Mosa tok-u u-Ru tumsu u sep-u Kag-ur Ur-ca ne:

<<Nom-tu bo nome to o u-tat tumsu murimmo ne,
Wa-ko-uyan u-Ru, wu zuge ur-beb u-beet.

Fun-us ro o hon-hon tumsu ut-nip ne,
Faruk wu ut-dak ut-beet.

⁴ Wana za hog-du gyer-u ro da, Wa-ko-uyan,
tumsu wa ya' m-sek u dim-ur ro da?

Remu uzu bo wa ooge wa-u-hen u war ro.

Ut-dak ut-beet to do'e haan
tumsu e nom ut-huuk u-shu ro,

remu ank-mu jab-u so-o ro rwuugun m-zun.>>

⁵ Se um got um hyun be-du ur-shu'ut du u-Ru (rimpa-du estedu us-rem su u-Ru) ur-huk u-me dom u-ru.

⁶ Se a-tom u-Ru ne ta'er i ooge m-shup u nom-tu haatun swadu ur-kob ne ut-ta'er e rwuun u-do dugu me be-du ur-shu'ut du u-Ru. E o m-wa u cwu-ut so-to ne tumsu tu m-bak-ut ne u hap-su kwam-tu bu-mu ut-ro yu shik-u sok-ut un.

⁷ Se wagan u tek-u nom-tu ur-fat u to ut-nas yase a-tom u-Ru ne e ta'er, ut-kwano ne tu kwam-tu bu-mu ut-ro tu shik, to shuug u ryab-su u-Ru ne, wu o ur-fat m-mommo.

⁸ Be-du ur-shu'ut du u-Ru de shi m-fu'ut dugu sek-mu u-Ru u beb-ur wa ne. Wakun zaar wu o kerru cwadu be-du ur-shu'ut du u-Ru da se a-tom u-Ru ne ta'er e taaste dasu nom-tu haatun swadu ur-kob ne ut-ta'er.

16

Ut-kwano ut-ta'er tu ryab-su u-Ru

¹ Se um hog u-cwar m-yat dugu be-du ur-shu'ut du u-Ru ya o zudu a-tom u-Ru ne ta'er, <<Deen tumsu no aguz kwano-ut yat-to to ut-ta'er tu shiye u ryab-su u-Ru ne u-me u-dak u-beet.>>

² Se wa-tom u-Ru wu ur-takun do'e wa da'as u-wa kwano o u-me u-dak u-beet. Se tokon nat-ut yo-to tu o m-re ne to rwuun u war-tu ut-net i otte nap-su bisa-u yo-ya ya tumsu u i nome ma-u ooge sha-mu bisa-u yo-ya ne ut-huuk.

³ Se wa-tom u-Ru wu u-yurumse do'e wa da'as u-wa kwano o u-domu m-sa, tumsu sa-mu barum uka hyu-mu ut-net tu mare. Tumsu ko-uyan u o u-me m-sa o murus.

⁴ Se wa-tom u-Ru wu u-tuturse wa do'e wa da'as u-wa kwano o u-me us-gi u be-tu m-per ne, tumsu to barum m-hyu.

⁵ Se um hog wa-tom u-Ru wu otte ur-beb u dom-u m-bu o ut-zu,

<<Bo wa u-hon-hon wa,

Wa-u-Hen, wu ooge u da-o tumsu wu ooge u-da u-beet,

remu uzu bo tomotton sin-se kwub-du us-rem se.

⁶ Remu uzu un aguzte m-hyu mu net-tu u-Ru u a-warru rem-su u-Ru ne, tumsu bo yaag un m-hyu un swa. O ooge top-u un.>>

⁷ Tumsu um hog u-cwar dugu-du ur-sak, ut-zu, <<U, Wa-ko-uyan u-Ru, wu zuge ur-beb u-beet, kwup-du us-rem u ro o hon-hon tumsu ut-nip ne.>>

⁸ Se wa-tom u-Ru wu u-nasurse da'as u-wa kwano o u-dom ur-ho, tumsu na yu' ur-ho ur-beb de tok ut-net u u-ra.

⁹ Se dung-mu u-tat tokos ut-net har un hu pyapsu dim-du u-Ru, wu wa'e nom-ut to ut-beet to nom. Sedi un gugum yage-du ut-ba'as un ya' u-Ru m-sek.

¹⁰ Se wa-tom u-Ru wu u-tanurse wa da'as u-wa kwano o u-domu pora-du ur-faruk du bisa-u yo-ya ya, u faruk-ur wa ne to barum u-cwum. Net-tu hu epur-du ut-gop u remu m-re.

¹¹ Tumsu un hu pyupur-ru u-Ru wu dom u-ru remu m-re u nat-ut un ne. Sedi e gugum yage-du nom-du nom-ut yo-to tumsu e byurun udu u-Ru.

¹² Se wa-tom u-Ru wu u-shishin da'as u-wa kwano o u-me gi-u yat-ya yu Yufiretis. Tumsu bum wa gu'us remu na mangte faruk-tu u-dom u-fun.

¹³ Se um hyun nom us-te i rime tut i o sha-mu ut-ko e rwuugun dugu me nu-u fa-u yat-ya yu yo-ya, dugu me nu-u u bisa-u yo-ya ya tumsu dugu me nu-tu wa-warru rem-su u-Ru ne wu us-bi.

¹⁴ Una o yar-tu nom us-te i o nom-du nom-tu m-shin us-nap ne. Tumsu un ru un do'e udu faruk-tu u-dak ut-beet, tumsu un kargussun un u remu

gag-mu m-vaste mu ho-ur yat-de du u-Ru wu zuge ur-beb.

¹⁵ <<Gwat, me ya um do'e haan za nap-ur no sha-mu hyu-u! Nu-u so-o udu wu shu'ute u-hog tumsu wa cin kus-ut wa zongi zongi, taas wa nok ur-so da tumsu wa hog m-e' da.>>

¹⁶ Se yar-tu nom us-te kargusse ut-faruk u a-m-gagu un ne u dekun be-de du na foge Amagedon u rem-du Yahuda-ne.

¹⁷ Se wa-tom u-Ru wu u-ta'er da'as u-wa kwano o u-me m-mya. Tumsu jar-tu m-yat rwuun dugu be-du ur-shu'ut du u-Ru, uzu, <<Na taaste!>>

¹⁸ Se na nom gap-du us-kagagag, ut-dum ne, u us-yakut ne tumsu rumus-du u-dak. Na tamug nom-du go-du rumus-du u-dak iya da mu na nom-te net u-me u-dak u-beet, rumus-du u-dak u de o yat-de sok.

¹⁹ Bo-u yat-o o mot ut-kwus ut-tut tumsu bo-tu u-dak ut-beet to hemusse. Ru-u bakus u Babira ne bo-u yat-o tumsu wa yu' wa kok-du m-bu ur-shuyi shuyi u ryab-su u-Ru.

²⁰ Tumsu ko-u-he dak-u ooge m-gan m-sa o enk, tumsu ut-ror ut-beet to enk.

²¹ Na nom ut-turum tu-yat-to, tu no'-mu to teye tat-u net. To hu hemun dugu dom u-ru u dom-u ut-net, sedi un hu pepurru u-Ru u remu swa-u ur-kob du ut-turum ne, remu uzu swadu ur-kob u de o u-tat.

17

U-neta u bisa-u yo-ya ne

¹ Wagan u tek-u a-tom u-Ru ne ta'er i otte ut-kwano ut-ta'er wa haan tumsu wa zu me, <<Dornu

me, tumsu um do'e kosu bo swadu ur-kob du do'e heen udu napi napi yu u-kaar wu o shu'ut u u-dom m-bu u-tat.

² Faruk-tu u-dak nong m-o u wun ne. Tumsu net-tu u-dak ut-beet ke i m-o wun hoog un.>>

³ Se wa-tom u-Ru haan tumsu wa kub me u-me sege-du Yar-u u-Ru m-cwa u-me ur-dog. Kuna um bitte u-neta u shu'ut u-domu bisa-u yo-ya yu jaz-ya tumsu bisa-u yo-ya na takuste ya u ut-gom tu pyap-su u-Ru ne. Wa otte ut-hi ut-ta'er tumsu us-kar ne us-op.

⁴ Neta-u ya o m-wa kus-tu bu-mu ur-ge ne tumsu tu jas-to ne, tumsu wa nong ut-uk u ta'ar-tu kwam-tu bu-mu ut-ro tu shik, u ta'ar-tu shik ne tumsu uz-ne i shik sok. Tumsu wa o m-shup u kok-u m-bu ne u kwam-tu bu-mu ut-ro du shik, de shuug u bu-mu ke ne mu o ees-mu nom-tu us-gur ut-go ut-go u tu oo-m wun ne.

⁵ U pong-ur wa dim-du oró m-pan:

M-YASA
BABIRA U YAT-O,
INO-U KAAR NE
TUMSU INO-U NOM-TU US-GUR TU U-DAK
U-BEET.

⁶ Um hyun neta-u ya swa-u hoog wa u hyu-mu net-tu u-Ru i ware rem-su ut-nip su mot-ut Yeso.

Da-u um hyane wun um hog murimmo.

⁷ Se wa-tom u-Ru zu me, <<Rem-u yan-o bo otte u murimmo? Um do'e waru bo nom-tu m-yasa tu neta-u ya u bisa-u yo-ya ya ne yu wa otte m-sak, yu otte ut-hi ut-ta'er u us-kar ne us-op.

⁸ Bisa-u yo-o ya yu bo hyane, ya oog ur-fat sedi ya zaar ur-fat u da-o da. Tumsu m-ha iyane wa do'e rwuun dugu me kub-u za ur-ma tumsu ya do'e u

be-du m-mar. Tumsu net-tu dak-u u-beet ne i dim-ut e zaare m-pan u-me ran-u ur-fat dugu na nom u-dak u-beet, un do'e nom-du murimmo u remu bisa-u yo-ya ya oog ur-fat sedi ya zaar ur-fat u da-o da tumsu wa do'e ut-swur m-rwuun ur-fat.

⁹ <<Rem-us sin-se ut-sa wu otte jab-u m-nap: Hi-ut to ut-ta'er to ees-mu ut-ror ut-ta'er tu neta-u ya otte shu'ut. To o tumsu shu'ut mu ut-faruk ut-ta'er.

¹⁰ Ut-faruk ut-tan to arukte, wu shi-shin wa o ur-faruk u da-o, tumsu wu u-ta'er haagun u-ro da, sedi faruk-ur wa do'e ut-shu'ut u-da cashi.

¹¹ Bisa-u yo-ya ya oog ur-fat sedi da-o ya zaar ur-fat da, ya ooge faruk-du u-eer. Wa o tek-u ut-faruk ut-ta'er, tumsu wa do'e ha-mu du mar-m wa.

¹² <<Kar-su bo hyane us-op faruk to ut-op tu onke ur-faruk da u-ro. Na do'e ya-du un ur-beb du nom-du ur-faruk u-kwam u-gan ur-kot u bisa-u yo-ya ya ne.

¹³ Faruk-ut tun-to dorog-us un o us-gan, tumsu un do'e yasu beb-ur un u faruk-ur un ne udu bisa-u yo-ya ya.

¹⁴ Ur-koto de un do'e m-ha tumsu un nom m-dum u Kag-ur Ur-ca ya ne, sedi Kag-ur Ur-ca do'e u re-du un m-gag remu uzu wa ooge Wa-ko-uyan yu a-ko-uyan ne tumsu Faruk-du ut-faruk ut-beet. Tumsu i wa fage u i wa dage ne tumsu a jab-u so-o wa ne e do'e ut-shu'ut ur-kot u wa ne.>>

¹⁵ Se wa-tom u-Ru zu me, <<Bu-mu bo hyane, be-du kaar-u ya otte shu'ut, de o ees-mu ut-net, u ban-tu ut-net ne, ut-dak ne tumsu ut-rem ne.

¹⁶ Bisa-u yo-ya ya yu bo hyane tumsu us-kar ne us-op e do'e gug-mu kaar-u ya. E do'e onk-du

kwum-ut wa ut-beet un yage wa ur-so. Un do'e tu'usu war-u wa tumsu un tokos wa u-ra.

¹⁷ Remu uzu Ru-o wa'e go-du dorog-us se u-me jab-us un, nom-u do'e ut-wa un nom nom-u wa ut-sa un nom. Un do'e ut-ees un yase faruk-ur un udu bisa-u yo-ya ya, m-te da-u na do'e shuus-du rem-su u-Ru.

¹⁸ Tumsu neta-u inya yu bo hyane u-me hyan-u ro wa o shu'ut-mu bo-u yat-o u ooge faruk-du faruk-tu u-dak u-beet.>>

18

He'e du bo-u Babira

¹ Da taase tumsu um hyun wakun wa-tom u-Ru wa cuzun dugu me dom u-ru. U beb-ur yat-de ne sok, wa otte shin-m yat-mo, tumsu dak-u nom m-zun u remu sek-m wa.

² Wa nom ut-jar u cwar-yu m-yat:

<<Babira o hemusse! Babira bo-u yat-o hemusse!
O shu'ute be-du ur-pak du ko-uyan go-du nom us-te ne

tumsu be-du ur-pak du ko-uyan go-du yar-ut yo-to
tumsu be-du ur-pak du ko-uyan go-du no za so-ye ne

tumsu be-du ur-pak du ko-uyan go-du bisa-o
u za u-hen tumsu u tu us-gur ne.

³ Ut-dak ut-beet e nong ur-kot u wa ne,
u yu-du m-o u wun ne uka net wu ke hoye.

Faruk-tu u-dak to nong m-o u wun ne,
tumsu a-u-cerpa ne i u-dak u-beet shu'ute a-
ut-kwum ne
sok remu uzu wun kerge oodu nom-tu shik u-
tat.>>

⁴ Se um hog yakun cwar-ya us-fag dugu me dom u-ru,

<<Hatun m-ra dugu-du wun, net-ut ri.

A no same ut-hi u ba'as-ut wun ne da,
taas tumsu na ya' no ur-kob ur-kot u wun ne.

⁵ Remu ba'as-ut wun nong u-tat, uka ta'ar-tu na kargusse to nom m-ja m-te me dom u-ru,
tumsu Ru-u bakuste u nom-ut yo-to ro ne.

⁶ Nomu wun uka wun nomte ut-net. Top-u wun u-so yur remu nom-ut yo-to ro.
U-me kok-du du wun var-tu eken ne,
varun wun kowun u-so u-yur nom-u wun varu e.

⁷ Ya' kaar-u ya ur-kob tumsu u namu jab ne
uka m-sek tumsu u hog-du m-remen ne
du wun ya'e hi-ur wun.

Wa nong ut-uk u-me jab-u wa,

<Um shu'ute uka u-ren tumsu um zaar bomos da.

Um zaar u tame-du nom-du namu jab da.>

⁸ Remu iya, nom-tu haatun swadu ur-kob tun-to do'e heen udu ro ur-ho ur-gan:

m-mar u namu jab ne u us-mer ne.

Ra-u do'e u toksu wun,

remu uzu Wa-ko-uyan u-Ru wu do'e kwupu wun us-rem

wa o wa-ur-beb u-beet.

⁹ <<Tumsu faruk-tu u-dak ut-beet tu nome m-o u wun ne u yu-du hog-du m-remen u wun ne e do'e nom-du us-kan u namu jab ne da-u un hyane m-fu'ut mu o yune dugu ra-u ooge tok-du wun.

¹⁰ E do'e ut-ees m-ra, e hog u-gyer u remu swa-u ur-kob wun. Tumsu un do'e ut-zu,

<< <Nòm-tu ur-on! Nòm-tu ur-on udu ró Bò-u Yat-
o,
Babira bò-u yat-o!

Remu uzu u-me u-kwam u-gan

kwup-du us-rem su u-Ru heegun udu rò.>

¹¹ <<A-u-cerpa ne i u-dak u-beet e nom us-kan u namu jab ne rem-u wun, remu uzu wakun zamun wu do'e u oodu cwu-ut e da.

¹² Cwu-tu un ooge ut-bab to ooge, kwam-tu bu-mu ut-ro tu shik, ta'ar-tu pus-to ne tu shik ne, ta'ar-tu shik ne, u uz ne i shik, tumsu u cwu-tu us-keer ne tu so-to, u kus-tu bu-mu ur-ge ne, u tu jas-to, kus-tu m-bakut ne, us-katakò ne su te-yu Sitiru, tumsu nom-tu na nome dugu nin u-rwag, u katako-su shik ne, kwam-tu bu-mu u-dak ne tu shik, kwam-ut rim-to ne tumsu ta'ar-tu m-bakut ne,

¹³ u ut-kirfa, u ut-po-ug ne, u noog-mu wus u-hakun ne, u m-noog ne u mur ne, u noog-mu mang u-war ne, u ke ne, u noog-mu inabi ne, u hyu-mu fat ne, u hyu-mu bur ne, u na ne, u ca ne, u jwaak ne, u keke-su jwaak ne, u tok-ne wata, u fat-tu ut-net ne.

¹⁴ <<Un do'e ut-zu, <Ya-tu us-te tu bo tumbe ut-sa bo kum to haag m-ha. Cwu-tu shik ró ut-beet u nom-tu bo zuge ut-cwan ne to enkte bo, bo zamun u kwum-du to da m-mommo.>

¹⁵ A-u-cerpa ne i shu'ute a-ut-kwum ne u remu babu wun nom-ut tun-to e do'e ut-ees m-ra, e o hog-du u-gyer u remu swa-u ur-kob ró. E do'e nom-du us-kan u namu jab ne.

¹⁶ << <Nòm-tu ur-on! Nòm-tu ur-on, udu bò-u yat-
o uno!

Wu o m-wa' u kus-ut so-to ne tu us-keer,

u tu bu-mu ur-ge ne tumsu tu jas-to ne,
tumsu ut-uk ne tu kwam-tu bu-mu ut-ro tu
shik,

u ta'ar-tu shik ne tumsu uz ne i shik!

¹⁷ U-me u-kwam u-gan kwum-ut yatto to natusse!
>

<<Koyuhe yu yat-ya hat-su m-bu u i nome m-ha
u-me m-sa ne, u net-tu nak-du us-hat ne tumsu u
i kume shik-u e ne dugu u-me m-sa e do'e ut-ees
m-ra.

¹⁸ Da-u un hyane m-fu'ut dugu be-du wun otte
m-tok un do'e nom-du ut-jar un zu <Hene o okon
bo-o otte u o yat-o uka bo-u uno?>

¹⁹ Tumsu e do'e us-kan u namu jab ne u as-du m-
huug ne u hi-ut e remu e koste namu jab e. Tumsu
e do'e ut-jar,

<< <Nom-tu ur-on! Nom-tu ur-on udu
ro uno bo-u yat-o o!

I otte us-hat e shu'ut a-ut-kwum ne
remu pust-du kwum-ut wun m-bu.

U-me u-kwam u-gan, to arukte ut-beet!

²⁰ Cwar-yu re u-shu ut-zu dugu me dom-u u-ru,
Nomon ur-so u remu Babira no net-tu o me
dom u-ru!

Nomon ur-so, net-tu u-Ru u a-tomu Yeso ne
u a-warru rem-su u-Ru ne!

Ru-u nomgu wun kwup-du us-rem uka wun nom-
tu no.> >>

²¹ Se wa-tom u-Ru wu ur-beb kub ta'ar-u yat-o
uka ta'ar-ur du ur-na tumsu wa gun de u-me m-sa,
wa o ut-zu,

<<I ya-o bo-u yat-o Babira na dote u gwun-du wa-
ur-beb

tumsu na zamun u hyan-du o da.

22 Na zamun ut-sur m-hog wan-tu us-moro, u a ut-sep ne, ur-tukkurma ne, tumsu us-kar ne u-me ró da.

Tumsu na zamun ut-sur m-kwum wakun wa nom-du u-cerpa u-me rò da.

Na zamun tumsu ut-sur m-hog wan-tu ur-na u-me ró da.

23 Zun-mu u-hitirra zamun ut-mok u-me ró da.

Cwar-yu gwup ur-gu u zwar ur-gu ne na zamun ut-sur m-hog u-me ró da.

A-ut-kwum ne ró e ooge i-yate u-dak u-beet, rem uzu bo engusse ut-dak ut-beet u gwat-u bo nome.

24 U-me fun-us rò na byuk-ut hyu-mu a-warru rem-su u-Ru ne u net-tu u-Ru ne tumsu u hyu-mu ut-net ut-beet tu na hoye ne u-me u-dak u-beet.>>

19

Na vam Wa-ko-uyan

1 Da taase um hog na nong u-gwuz uka gwuz-u ut-net u-tat u-me dom u-ru, un o ut-jar:

<<Na vam Wa-ko-uyan!

U-ukur tumsu m-sek ne u ur-beb ne shu'ut udu Ru-u in,

2 remu uzu kwup-du us-rem u wa nip-to tumsu hon-hon.

Remu wa nongu kaar-u yat-ya ya kwup-du us-rem wu nase u-dak u-beet u m-o.

Wa nongu wun u-top remu uzu wun hoog i nomu wa m-tok.>>

3 Tumsu u-yurumse un sur m-nom ut-jar, <<Na vam Wa-ko-uyan!

M-fu'ut mu bo-u o do'e ut-yune u-ru m-mommo!>>

⁴ Tumsu nengen-ut to ur-shik ut-nas u nom-tu ur-fat ne ut-nas (24) un he u-dak un nome u-Ru ut-huuk wu o shu'ut u dom-u pora-du ur-faruk. Tumsu un zu,

<<U shu'ut iya! Na vam Wa-ko-uyan!>>

⁵ Se cwar-yu rwuun dugu pora-du ur-faruk, ya zu,

<<Vamun Ru-u in,
tokne wa beet,

i ooge u gyer-u wa,

u same i-rek-e u i-yate.>>

⁶ Se um sur m-hog ut-jar uka jar-tu ut-net u-tat, ko sha-mu gwuz-u gi-yu o m-ja, ko sha-mu ukagagag. Un zu,

<<Na vam Wa-ko-uyan!

Remu Wa-ko-uyan in u-Ru wu zuge ur-beb
wa hesete ur-faruk.

⁷ Yagun in nomon ur-so u men-ut pus-to ne,
tumsu yagun in ya' wun m-sek.

Remu da-u teegun u morog-du ur-gu du Kag-ur Urc-

ca,
tumsu gwup ur-gu wun zongte hi-ur wa.

⁸ Na yaag wa

kus-ut pus-to tu so-to tumsu tu m-bakut ne u
wa wa'.>>

Remu kus-ut pus-to tu so-to to o ees-mu ank-m somo mu net-tu u-Ru.

⁹ Se wa-tom u-Ru zu me, <<Pan inya: <Nu-u so-o udu i na bane udu morog-du ur-gu du Kag-ur Urc- ca!> >> Tumsu wa sur m-zu, <<Sin-se o rem-su u-Ru su ut-nip.>>

¹⁰ Da-u um hoge nom-u wun zuye se um he udak ut-jwun u-shu wun um nomu wun ut-huuk.

Sedi wa zu me, <<A-bo nom iya da! Tok wa um ooge u bo ne tumsu u or-ut ro ne i o jab-u so-o ne udu donse-du rem-su mot-ut Yeso. Nome u-Ru ut-huuk! Remu rem-su mot-ut Yeso o haatun beb-du warru nom-u do'e ut-nom u-shu.>>

Wa sak-mu dom-u jwaak-u pus-ya

¹¹ Se um hyun u-me dom u-ru ur-huk tumsu jwaak-u pus-ya o ees ukun, tumsu wu o m-sak u dom-u jwaak-u ya dim-ur wa oye Wa ya-du jab-u u Wa-ut-nip ne. Wa nom kwup-du us-rem hon-hon tumsu wa nom m-gag hon-hon.

¹² Is-u wa o uka rem-du u-ra, tumsu u dom-u hi-ur wa top-tu ur-faruk oro u-tat. Dim-du oro m-pan u dom-u wa wakun kerge nap-du de da se wa hi-ur wa.

¹³ Wa o m-wa ut-cwu ne tu na mase u-me m-hyu, tumsu dim-ur wa na foge Rem-su u-Ru.

¹⁴ Ban-du karma-ne i o me dom u-ru o dorru wun, tumsu e o m-sak u jwaak-u puse tumsu m-wa u kus-ut pus-to ne tumsu us-myak ne.

¹⁵ Dugu me nu-u wa van-u m-wur rwuun yu o m-re ne remu wa horusse huub-ut yo-to tu u-Ru dugu ko-u-he dak-o. <<Wa do'e nom-du faruk-ur un u kom-yu u-kwam.>> Wa do'e jangusse be-du rew-mu inabi, du ooge ees-mu ryab-su u-Ru wu zuge ur-beb u-beet.

¹⁶ Wa otte dim-ur wa m-pan u-domu togggo-u wa tumsu u-domu kut-u wa ne:

FARUK-U FARUKINA NE TUMSU WA-KO-UYAN
WU A KO-UYAN NE.

¹⁷ Se um hyun wa-tom u-Ru u ees u-me ur-ho, wa o ut-jar m-yat udu no i ooge ur-yune ut-kap u-dom u-ru, <<Haanun! Kargun ur-be ur-gan remu uzu

ho-du moꝛog-du re-du nom-u ut-re du yat-de du u-Ru zonge.

¹⁸ Haanun no tu war-tu ut-faruk, u i-yate karma-ne, u beb-ne i m-gag. Tu'un ap-mu jwaak u a sakmu jwaak ne, tumsu u ap-mu ut-net ne ut-beet, u same tok-ne tumsu i zaare m-tok ne da, i-rek-e u i-yate ne.>>

¹⁹ Se um hyun bisa-u yo-o ya u faruk-tu dak-u u-beet ne tumsu u a-m-gag ne e karugte ur-be ur-gan remu e nom-ut m-gag u wu o m-sak dom-u u-jwaak ne u a-m-gagu wa ne.

²⁰ Sedi na maas bisa-u yo-o ya, tumsu ur-kot u wa ne u wa-warru rem-su u-Ru ne i us-bi i nome nom-tu m-shin u-tat u ees-m wa. U nap-us se wa engusse ut-net u-tat i kabe nap-su bisa-u yo-ya ya, tumsu un nome ma-u ooge sha-mu bisa-u yo-ya ya ut-huuk. Un yur na gun un ur-fat ne u-me ur-kaw du u-ra u do'e ut-wa u kwam-tu u'e.

²¹ Na horusse karma-ne wa beet u van-u m-wur u rwuune dugu me nu-u wu oye m-sak u jwaak-u pus-ya. Tumsu sagra tu'us ap-mu u-ut un se da-u e shige.

20

Us-hak ur-zongu u-gan (1,000)

¹ Se um hyun wa-tom u-Ru wa o cuzun dugu me dom u-ru. Wa o m-shup u mabudi ne yu kub-u za ur-ma tumsu wa o m-shup u ho-su kwam ne su m-no u kom-u wa.

² Wa maas fa-u yat-ya yu yo-ya ya, wata, fa-u ya yu dugu da-u dim, wu na foge faruk-u nom us-te, ko Shetan. Tumsu wa gug wa m-te us-hak ur-zongu u-gan (1,000).

³ Wa guns wa u-me u-kub u za ur-ma, wa tage tumsu wa rake o. Wa nong iya remu hooste wa engusse net-tu ut-dak m-te da-u hak-su ur-zongu u-gan (1,000) shiye. Da taase, na do'e yagu wa u-da cashi.

⁴ Se um hyun pora-tu ur-faruk, tumsu net-tu o shu'ut u dom-u to na yu' e beb-du kwup-du us-rem. Tumsu um hyun net-tu na hoye u remu warru rem-su mot-ut Yeso tumsu u remu donse-du rem-su u-Ru ne. E gugumte nome-du bisa-u yo-o ya ut-huuk ko ma-u ooge sha-mu bisa-u yo-ya ya, ko e onk nap-us wa u pong-ut e ko u kom-ut e. E beet e yunge tumsu ur-fat, tumsu e nom ur-faruk u Kiristi ne m-te us-hak ur-zongu u-gan (1,000).

⁵ Dinde o yune-du marimari ne du ur-takun. Net-tu mare i kuse, e yunge ur-fat da se hak-su ur-zongu u-gan (1,000) shuug.

⁶ I kume yune-du ur-takun e kwumug nu-u so-o udu u-Ru, tumsu na haste e kit remu ank-m wun. Mar-mu u-yurumse zatte ur-beb u dom un da, sedi e do'e shu'ut a-toog-ne i u-Ru tumsu u Kiristi ne. Tumsu e do'e nom-du ur-faruk ur-kot u wa ne us-hak ur-zongu u-gan (1,000).

Na reeg faruk-u nom us-te m-gag

⁷ Da-u hak-su ur-zongu u-gan (1,000) arke, na do'e u ustu faruk-u nom us-te dugu gug-u wa.

⁸ Tumsu wa do'e ur-rwu remu wa engusse ut-dak dugu koyuhe gas-yu u-dak u-beet, wata Gog u Magog ne, tumsu Shetan do'e kargusse e ur-be ur-gan remu m-gag. Karma-ne e o u-tat i na zaare kerru ut-ogor da, uka m-hereg kit m-sa.

⁹ Tumsu um hyun un da-u un ooge m-nok m-pas m-cwa u-dak u-beet, tumsu un gunus net-tu u-Ru

tumsu bo-u Ru-u tone ne. Sedi ra-u heen dugu me dom u-ru tumsu o tokos un beet.

¹⁰ Se faruk-u nom us-te, wu engusse ut-dak na guns wa u-me ur-ka-u du u-ra u do'e ut-wa u kwam-tu u'e, be-du na gunte bisa-u yo-ya ya u wawarru rem-su u-Ru ne wu us-bi. Un do'e swadu ur-kob ukun u-ho u m-gyup ne m-mommo.

Kwup-du us-rem su m-vaste

¹¹ Tumsu um hyun pora-du ur-faruk du pus-de u yat-de, u wu o shu'ut u-domu de ne. U-dak u-beet u u-me dom u-ru ne e som dugu-du shu wa, sedi e kwumug be-du ur-pak da.

¹² Tumsu um hyun i mare, i-yate u i-rek-e ne e o ees u-shu pora-du ur-faruk du u-Ru. Na upus ut-ran, tumsu na upus okon ran-o, u na foge ran-u ur-fat. Na nomu i mare kwup-du us-rem uka otte m-pan u-me ut-ran uka ank-m un.

¹³ Se sa-mu yu' net-tu mare u-me wa tumsu be-du andaka ne o yu' tu wa net-to, tumsu mar-mu yu' tu wa net-to. Tumsu Ru-u nomu un beet kwup-du us-rem uka nom-tu un nome.

¹⁴ Se m-mar tumsu be-du andaka ne otte ne na gun un u-me ur-ka-u du u-ra. Ka-w du ra-u un o ooge mar-mu u-yurumse.

¹⁵ Kowana na bite dim-ur wa m-pan u-me ran-u ur-fat da, se na guns wa u-me ur-ka-u du u-ra.

21

Dom u-ru po-o u dak-u po-o ne

¹ Se um hyun me dom u-ru u po-o u dak-u po-o ne. Remu me dom u-ru u ur-takun u dak-u ur-takun ne o arukte, tumsu mokon sa-mo zamun da.

² Tumsu um hyun bo-u u-hen u u-Ru, Urusharima u po-o, o u cuzun dugu-du u-me dom u-ru dugu-du u-Ru. Bo-u o oog sha-mu gwup ur-gu wu nome ut-uk u kus-ut so-to tumsu zongi zongi u remu campa ur-gu wa wu wa do'e ut-ga.

³ Tumsu um hog u-cwar m-yat dugu pora-du ur-faruk ya o ut-zu, <<U da-o be-du ur-shu'ut du u-Ru de o ur-kot u ut-net ne, tumsu wa do'e ur-yu u un ne. E do'e u ut-shu'ut net-ut wa, tumsu u-Ru u hi-ur wa, wa do'e ut-shu'ut ur-kot u un ne tumsu wa do'e ut-shu'ut Ru-u un.>>

⁴ Wa do'e koku un m-is m-beet dugu is-u un. Mar-mu zamun da ko namu jab ko us-kan ko mre, remu uzu ut-ut ut-nom tu ho-to to arukte.>>

⁵ Se wu o u shu'ut u-dom pora-du ur-faruk wa zu, <<Gwatun, um o muutu ko-uyan u po-o!>> Se wa zu me, <<Pan nom-ut tun-to, remu nom-u um waru bo o u hon-hon tumsu nip-to.>>

⁶ Se wa zu me, <<Na taaste! Me wa ooge Ar-fa u Omega, wu ur-takun tumsu m-vaste ne. Udu i o hog-du u-swaat beet me ya'u e bu-mu ut-swa m-hos dugu per-mu m-bu mu ur-fat.>>

⁷ I re ur-korro beet e do'e onk-u dinde og-du ur-mat de, tumsu me ut-shu'ut Ru-u un tumsu un do'e shu'ut ya'ag-u ri.

⁸ Sedi i o u-gyer ne, a-kob-du yadu jab ne, u a nom-du nom-tu us-gur ne, u a ho-du ut-net ne, u a m-o ne, u a-u-gwat-ne, u a nome-du ru-tu za ur-fat ut-huuk ne tumsu u a-us-bi ne beet, og-ur e o u-me ur-ka-u du u-ra u do'e ut-wa u kwam-tu u'e. Un o mar-mu u-yurumse.>>

⁹ Se wagan u tek-u a-tom u-Ru ne ta'er wu o m-shup u ut-kwano ne ut-ta'er tu shiye u nom-tu

haatun swadu ur-kob ne ut-ta'er tu m-vaste wa haan tumsu wa zu me, <<Dornu me! Me kosu bo gwup ur-gu, neta Kag-ur Ur-ca.>>

¹⁰ Se Yar-u u-Ru dor-ut me, wa kub me m-da ror-ur yat-de tumsu du m-ja. Ukun wa kosu me bo-u u-hen, wata Urusharima o u cuzun dugu me dom u-ru dugu-du u-Ru.

¹¹ Sek-mu u-Ru o ur-mok u-me o. Tumsu to o ur-myak ne uka ta'ar-tu m-bakut tu na foge jasper, tumsu m-zun ne uka ur-madibi.

¹² O otte sar u yat-o tumsu m-ja ne u us-is ne op us-yur, tumsu u a-tom u-Ru ne op u yur, wagan u koyuhe is-ya. Tumsu u-domu koyuhe is-ya na panug ur-dim ur-gan du koduhe ko-du Isra-ne op u ut-yur (12).

¹³ Is-us oró us-tut u gas-u u-dom, us-tut u kom ur-beer, us-tut u kom ut-cwa, tumsu us-tut u gas-u u-ta.

¹⁴ Saru bo-u o na maag o u-domu ta'ar-ut yat-to op ut-yur (12). U-domu ta'ar-ut to dim-du oró ur-gan m-pan du kowuhe a-tomu Kag-ur Ur-ca op u ut-yur.

¹⁵ Wa-tom u-Ru wu o us-rem u me ne wa otte kom-yu bu-mu ut-ro yu shik remu mu'us-du bo-u o, is-us wa u saru wa ne.

¹⁶ Da-u wa mu'use bo-u o u u-kom, se wa bit o teeg us-tadiya 12,000 su shu'ute uka us-kirometa 2,220. Wur-m wa u huk-m wa tumsu m-ja ne ganse.

¹⁷ Se wa mu'us saru bo-u o, tumsu wa bit cam-u wa teeg us-kubit 144, su shu'ute us-na 200. Mu'us-ut tun-to to o uka net-ne mu'uste, to wa-tom u-Ru nome.

¹⁸ Saru bo-u o na maag o ut-ta'ar tu so-to tu na

foge jaspera. Tumsu ko-uyan u ooge me bo-u o na nong to u kwam-tu bu-mu ut-ro tu shik, to o us-mok m-bakut ne uka ur-madibi.

¹⁹ Saru bo-u o na maag o u dom-u ut-ta'ar tu na nome ut-uk u ko-uyan go-du ta'ar-tu so-to tu shik. Ta'ar du ur-takun na nongu wa ut-uk u ta'ar-ut so-to na zu to jaspera, tu u-yurumse na zu to sappaya, tu u-tuturse na zu to agata, tu u-nasurse na zu to zumurrudu,

²⁰ tu u-tanurse na zu to onis, tu u-shishin na zu to yakutu, tu u-ta'er na zu to kirisorata, tu u-eer na zu to berir, tu u-jwuur na zu to topaz, tu u-op na zu to kirisoparasa, tu op u u-gan na zu to yakinta, tu op u u-yur na zu to ametis.

²¹ Is-su bo-u o op u us-yur (12) na nong se u uz i shik tu na foge ru'uru'u. Koyuhe is-ya na nong ya u ru'uru'u u-gan. Tumsu fun-u yat-ya yu bo-u o na nong ya u kwam-tu bu-mu ut-ro tu shik to na nomte ya, m-zun ne uka ur-madibi.

²² Um hyanug be-du ur-shu'ut du u-Ru u-me bo-u o da, remu uzu Wa-ko-uyan u-Ru wu zuge ur-beb u-beet u Kag-ur Ur-ca ne e ooge be-du ur-shu'ut du u-Ru du bo-u o.

²³ Bo-u o zaaru cwan-tu zun-mu ur-ho ko u-pyaat mo mok o da, remu sek-mu u-Ru mo yu'e m-zun, tumsu ya-du Kag-ur Ur-ca wa ooge u-hitirra yu bo-u o.

²⁴ Dak-tu do'e ur-nok u zun-mu bo-u o, tumsu faruk-tu u-dak u-beet do'e haatun sek-m e u-me o.

²⁵ Na za tage is-su bo-u o u-ho da, tumsu gyp-mu zaar ukun da.

²⁶ Net-tu do'e haatun m-sek tumsu m-zeg ne mu ut-dak u-me o.

²⁷ Okon zaar u za u-hen u do'e cwa-du bo-u o da, ko wakun wu nome nomtu m-e' u wa-us-bi ne. Sedi i dim-ut e ooge m-pan u war-e u-me ran-u ur-fat u Kag-ur Ur-ca e do'e cwadu bo-u o.

22

U-gi yu bu-mu ur-fat

¹ Se wa-tom u-Ru kose me gi-yu m-bu mu ur-fat. Ya o us-bakut uka ur-madibi, tumsu ya rwuugun dugu pora-du ur-faruk du u-Ru tumsu udu Kag-ur Ur-ca ne.

² Ya jaan m-dor tek-u fun-u yat-ya yu bo-u o. U koyuhe gas-yu gi-u ya te-yu ur-fat o ees, su mute ut-ya ut-go op u ut-yur, koyuhe pyaat-ya ya mut ut-ya. Tumsu ran-tu te-u ya hen u remu yar-mu ut-dak to.

³ Nu-u yo-o zamun ukun da. Pora-du ur-faruk du u-Ru u du Kag-ur Ur-ca ne do'e ut-shu'ut u-me bo-u o, tumsu tok-ne wa do'e nomu wa m-tok.

⁴ E do'e hyan-du shu-u wa. Tumsu dim-ur wa do'e ut-shu'ut u pong-ut un, ut-kose uzu un net-ut wa to.

⁵ Na zamun u nom-du m-gyep ukun da. Un zamun u cwan-tu zun-mu us-hitirra ko zun-mu ur-ho da, remu Wa-ko-uyan u-Ru wa do'e ut-shu'ut zun-m un. Tumsu un do'e nom-du ur-faruk m-mommō.

⁶ Se wa-tom u-Ru zu me, <<Ko-uyan u bo hoge tumsu bo hyun o u hon-hon o tumsu u ut-nip. Wa-ko-uyan u-Ru, wu Yar-u wa dorte a-warru remsu u-Ru ne, wa tomgon wa-tom u-Ru wa, wa ware tok-ne wa nom-u do'e ut-nom za m-tumb.>>

Yeso o muun

⁷ <<Gwat, um do'e muun za m-tumb! Nu-u so-o udu i dore rem-su nom-u do'e ut-nom u-shu su o m-pan u-me ran-u uno.>>

⁸ Me, Yohanna, me wa hoge tumsu um hyun nom-ut tun-to ut-beet. Tumsu da-u um hoge tumsu um hyun to, um he u-dak u dom-u jwun-ut ri remu um nom-tu wa-tom u-Ru ut-huuk wu kose me to.

⁹ Sedi wa zu me, <<O'o! A-bo nom-u me ut-huuk da. Me tok-u u-Ru wa um ooge, uka u-ro tumsu u or-ut ro ne a-warru rem-su u-Ru ne, tumsu u same i dore nom-u o m-pan u-me ran-u uno. Nome u-Ru ut-huuk kyak.>>

¹⁰ Se wun nomu me ut-him, <<A-bo yase rem-su nom-u do'e ut-nom u-shu u-me ran-u uno da, remu zu da-u o ut-mor.

¹¹ Yage wu o nom-du nom-ut yo-to wa re u-shu u nom-du nom-ut yo-to ne, tumsu wu o nom-du nom-tu us-gur yage wa re u-shu u nom-du nom-tu us-gur ne. Wu o nom-du nom-tu jab-u so-o yage wa re u-shu u nom-du nom-tu jab-u so-o ne, tumsu wu o nom-du nom-tu u-hen yage wa re u-shu u nom-du nom-tu u-hen ne.>>

¹² Gwat, um o haan za m-tumb! Um o haatun top-u ri ur-kot u me ne, remu um top-u kowan uka nom-tu wa nome.

¹³ Me wa oye Ar-fa u Omega ne, wa ur-takun u m-vaste ne, takun-du u-nom u vaste mu u-nom ne.

¹⁴ Nu-u so-o udu i jaase toggo-su m-wur e. Na do'e ya-du e ur-ker e cwa u-me is-u bo-u o tumsu e re ya-tu u-te dugu te-yu ur-fat.

¹⁵ I o do-u u-bo una oye o, i nome u-gwat ne, a-u-as ne, u a ho-du ut-net, u a nome ru-tu za ur-fat ut-

huuk tumsu u kowan wu o cwan-tu us-bi ne tumsu wa nom us-bi ne.

¹⁶ Me Yeso, um tomgon wa-tom u-Ru ri wa waru bo sin-se remse remu morog-tu a-doru Yeso ne. Me wa o ur-kug tumsu dugu ko-ur Dawuda ne, tumsu me oye reger yu' m-zun yu ur-gas is.

¹⁷ Yar-u u-Ru u gwup ur-gu ne un zu, <<Haane! >> Tumsu yage wu o hog-du rem-us sin-se wa zu, <<Haane!>> Kowana wu o hog-du u-swaat, yage wa haan. Tumsu kowana ut-sa, yage wa haan tumsu wa kab nya-u m-hos u m-bu mu ur-fat.

¹⁸ Um o nomu kowan ut-him wu o hog-du rem-su nom-u do'e ut-nom u-shu su o me ran-u unq: A wakun sure dekun gom-de u se, tumsu Ru-u do'e swuru wa nom-tu haatun swadu ur-kob ne tu na pane u-me ran-u unq.

¹⁹ Tumsu a wakun haste okon nom-o dugu me ran-u unq u nom-u do'e ut-nom u-shu, Ru-u do'e hastu og-ur ro dugu me te-yu ur-fat tumsu dugu me bo-u u-hen, su na ware u-me unq ran-o.

²⁰ Yeso, wu ware rem-us sin-se wa zu, <<U, Um o haan za m-tumb!>>

U shu'ut iya! Haane, Wa-ko-uyan Yeso!

²¹ Yage nya-u Wa-ko-uyan Yeso u shu'ut ur-kot u net-tu u-Ru ne! U shu'ut iya.

ut-Mai'n Scripture portions
ut-Ma'in: ut-Mai'n Scripture portions (Bible)

copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (ut-Ma'in)

Contributor: SIL Nigeria

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 2 May 2025

068e2e02-b155-577a-92af-01c24a39c8cc